

Juhend

Ühtsete ohutustunnistuste väljastamise kombineeritud rakendusjuhend

See dokument on Euroopa Liidu Raudteeameti õiguslikult mittesiduv juhend. See ei piira kohaldatavates ELi õigusaktides ette nähtud otsustusprotsesse. Peale selle kuulub ELi õiguse siduv tõlgendamine Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.

Käsikiri valmis detsembris 2024

Esimene väljaanne

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2025

© Euroopa Liidu Raudteeagentuur, 2025

Kui ei ole teisiti märgitud, on selle dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons'i litsentsi Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud tingimusel, et autor on ära märgitud ja kõik tehtud muudatused on lisatud.

Juhend

Ühtsete ohutustunnistuste väljastamise kombineeritud rakendusjuhend

Sisukord

1. Sissejuhatus	4
1.1. Juhendi eesmärk	4
1.2. Juhendi sihtrühm	5
1.3. Kohaldamisala	5
1.4. Juhendi struktuur	5
1.5. Euroopa õigusraamistik	6
2. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise tingimused	9
3. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise kord	12
3.1. Taotluse esitamine	12
3.2. Ühtne kontaktpunkt	13
3.3. Ohutustunnistust andva organi valimine	15
3.4. Keelepoliitika	16
3.5. Lõivud ja tasud	17
4. Taotlustoimiku struktuur ja sisu	18
5. Ohutuse hindamise protsess	20
5.1. Eelnev tegevus	22
5.2. Taotluse vastuvõtmine	23
5.3. Esialgne läbivaatamine	26
5.4. Üksikasjalik hindamine	29
5.5. Otsustamine ja hindamise lõpetamine	32
6. Ohutuse hindamise ajakava	34
7. Eriolukorras võetavad meetmed	36
8. Teabevahetuse korraldus	37
9. Küsitavuste ja probleemidega tegelemine	38
9.1. Probleemilogi kasutamine	38
9.2. Küsimuste kategoriseerimine	38
10. Kvaliteedi tagamine	42
11. Auditid, kontrollid või külastused	43
12. Hindamise ja järelvalve seos	44
13. Koolituskeskused, hoolduse eest vastutavad üksused ja ohtlike kaupade transport	45

14. Vahekohtumenetlus, läbivaatamine ja apelleerimine	46
14.1. Vahekohtumenetlus	46
14.2. Läbivaatamine	47
14.3. Edasikaebeõigus	48
14.4. Kohtulik läbivaatamine	49
15. Ühtse ohutustunnistuse ajakohastamine ja uuendamine	50
15.1. Ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise vajaduse hindamine	50
15.2. Tegevuse liik ja ulatus	52
15.3. Tegevuspiirkonna laiendamine	52
15.4. Muudatused ohutuse õigusraamistikus	53
15.5. Muudatused ühtse ohutustunnistuse väljastamise alustingimustes	53
15.6. Näited potentsiaalselt ohutustunnistuse ajakohastamist eeldavatest muudatustest	53
16. Ühtse ohutustunnistuse uuendamine	56
17. Ühtse ohutustunnistuse piiramine või tühistamine	57
1. LISA Ühtse ohutustunnistuse taotluse sisu puudutavad suunised	58
2. LISA Riiklike ohutusasutuste taotluse esitamise juhendis käsitletud küsimuste loetelu	61
3. LISA Tegevuskava vorm	63
4. LISA Juhised ohutustunnistusi väljastavale organile ühtse kontaktpunkti andmeväljade täitmise kohta ühtse ohutustunnistuse koostamise eesmärgil	64
Liide Riiklikes eeskirjades sätestatud nõuete tabeli näidis.	66

1. Sissejuhatus

Raudteeveo-ettevõtjad ja taristuettevõtjad kannavad täit vastutust raudteesüsteemi ohutu toimimise ning sellega seotud riskide kontrollimise eest, iga ettevõtja seoses oma osaga süsteemis. Selle vastutuse kandmise nõuetekohaseks viisiks peetakse ohutusjuhtimise süsteemi.

Ühtne ohutustunnistus tõendab, et asjaomane raudteeveo-ettevõtja on kehtestanud oma ohutusjuhtimise süsteemi ja on suuteline täitma direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikes 3 osutatud õiguslikke kohustusi.

Juurdepääs raudteetaristule antakse üksnes neile raudteeveo-ettevõtjatele, kellel on kehtiv ühtne ohutustunnistus.

Ühtne ohutustunnistus kehtib konkreetses tegevuspiirkonnas, st raudteevõrgustikus või raudteevõrgustikes ühes või mitmes liikmesriigis, kus raudteeveo-ettevõtjal on kavas tegutseda.

Sõltuvalt tegevuspiirkonnast võib tunnistust väljaandev asutus (edaspidi „ohutustunnistusi väljastav organ“) olla kas Euroopa Liidu Raudteeamet (edaspidi „amet“) või pädev riiklik ohutusasutus. Arusaamise lihtsustamiseks ja kui ei ole märgitud teisiti, lähtutakse käesoleva dokumendi juhistes sellest, et amet vastutab ohutustunnistuse väljaandmise eest. See hõlmab koostööd ühe või mitme asjaomase riikliku ohutusasutusega sõltuvalt tegevuspiirkonnast. Samad juhised kohalduvad aga ka juhul, kui ühtse ohutustunnistuse taotlus esitatakse riiklikule ohutusasutusele.

See juhend on elav dokument, mis on välja töötatud koostöös riiklike ohutusasutuste ja sektori esindajatega. Seda kavatakse kasutajate tagasiside põhjal pidevalt täiustada, võttes arvesse direktiivi (EL) 2016/798 ja asjakohaste liidu õigusaktide rakendamisel saadud kogemusi.

1.1. Juhendi eesmärk

Selles juhendis antakse nii riiklikele ohutusasutustele kui ka taotlejatele teavet menetluse ja sellega seotud küsimuste kohta, millest tuleb teadlik olla. Seda tuleb lugeda koos ameti veebisaidil olevate juhistega ühtse kontaktpunkti kasutamise kohta. Selles dokumendis osutatud mallid ja vormid on kättesaadavad ühtses kontaktpunktis.

Eelkõige kirjeldatakse selles alljärgnevat:

- ▶ ühtse ohutustunnistuse taotlemise tingimused;
- ▶ ühtse ohutustunnistuse taotlemise protsess;
- ▶ raudteeveo-ettevõtja esitatava taotlustoimiku struktuur ja sisu;
- ▶ ohutustaseme hindamise üksikasjad;
- ▶ ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise või uuendamise tingimused;
- ▶ otsuste läbivaatamise ja edasikaebamise tingimused ning
- ▶ ühtse ohutustunnistuse piiramise või tühistamise tingimused.

1.2. Juhendi sihtrühm

See dokument on suunatud raudteeveo-ettevõtjatele (edaspidi ka „taotleja“), kes soovivad esitada taotluse ühtse ohutustunnistuse saamiseks, ning ametile ja riiklikele ohutusasutustele, kui nad viivad läbi ohutustunnistuse taotluste ohutuse hindamist.

1.3. Kohaldamisala

See dokument sisaldab üksikasjalikku praktilist teavet, mille eesmärk on eelkõige toetada taotlejaid ja ametiasutusi ühtse ohutustunnistuse nõuete mõistmisel, nagu on sätestatud Euroopa õigusraamistikus. Juhendit täiendavad järgmised dokumendid.

Riiklike ohutusasutuste rakendusjuhendid.

Riikliku ohutusasutuse juhend peab kirjeldama ja selgitama riiklikke menetluseeskirju (muu hulgas taotleja esitatud dokumente, mis tõendavad siseriiklike eeskirjade järgimist), andma ülevaate riikliku ohutusasutuse (või liikmesriigi) kohaldatavast keelepoliitikast ning sisaldama lisateavet riikliku ohutusasutuse otsuste vastu esitatud kaebuste kohta.

Ühtse kontaktpunkti kasutamise juhend ja õpetused on kättesaadavad ameti veebisaidil.

Selgitavad märkused ühtsete ohutustunnistuste ohutuse hindamise protsessi kohta, mis on avaldatud ameti veebisaidil.

Taotlejatel soovitatakse hoolikalt lugeda asjakohaseid riiklikke juhendeid ja võtta ühendust asjaomaste riiklike ohutusasutustega, et saada nõu riiklike nõuete täitmiseks vajalike tõendite kohta. Piiriüleste jaamade teave on ameti veebisaidil, lisaks sellele on tungivalt soovitatav konsulteerida asjakohaste riiklike ohutusasutustega selle teemaga seotud praeguse seisukoha üle.

Kõikidel juhtudel tuleks taotlejal, kes võtab ühendust riikliku ohutusasutusega ja kes kaalub ametile taotluse esitamist, soovitada võtta ametiga ühendust veebisaidil oleva kontaktvormi kaudu, et arutada taotluse võimalikke plaane ja ajakava. Arutelu eesmärk on aidata nii ametil kui ka taotlejal kavandada taotlust ning vältida taotleja vigu taotluses, mis nõuavad taotluse täiendamist ja uuesti esitamist.

Konkreetsete ohutusjuhtimise süsteemi nõuete täitmise kohta täpsema teabe saamiseks peaksid taotlejad ja asutused tutvuma ohutusjuhtimise süsteemi nõuete juhendiga, mis on avaldatud ERA veebilehel.

1.4. Juhendi struktuur

Selles dokumendis käsitletakse ühtse ohutustunnistuse väljastamist. Dokument kuulub ka ameti juhendite kogumisse, mis on abiks raudteeveo-ettevõtjatele, taristuettevõtjatele, riiklikele ohutusasutustele ja ametile nende direktiivist (EL) 2016/798 tulenevate rollide ja ülesannete täitmisel. Juhendis avaldatud teavet täiendavad muud eespool nimetatud juhendid, mille töötavad välja riiklikud ohutusasutused.

Joonis 1: Ameti suuniste kogumik

1.5. Euroopa õigusraamistik

Direktiiv (EL) 2016/798 raudteeohutuse kohta (edaspidi „raudteeohutuse direktiiv“) on üks kolmest seadusandlikust aktist, mis moodustavad neljanda raudteepaketi tehnilise alustala. Selle eesmärk on muu hulgas ohutuse hindamise protsessi lihtsustamine ja ühtlustamine ühtset ohutustunnistust taotlevatele taotlejatele. See aitab vähendada taotlejate koormust ja nende kantavaid kulusid olenemata ettenähtud tegevuspiirkonnast ja ühtseid ohutustunnistusi väljastavast vastutavast asutusest.

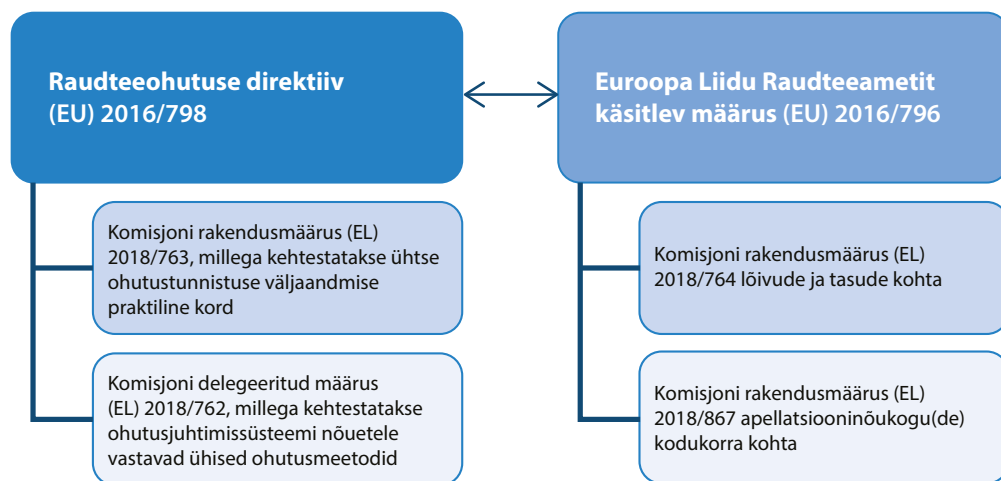
Kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/798 on ühtse ohutustunnistuse eesmärk tõendada, et raudteeveo-ettevõtja

on kehtestanud oma ohutusjuhtimise süsteemi, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2016/798 artiklis 9;

- ▶ täidab nõudeid, mis on sätestatud asjakohaste teatatud siseriiklike eeskirjadega;
- ▶ on suuteline ohutult tegutsema.

Alljärgnev [Joonis 2](#) annab ülevaate ühtsete ohutustunnistuste väljastamise seisukohast olulisest Euroopa Liidu õigusraamistikust.

Joonis 2. Euroopa õigusraamistiku ülevaade

Määrus (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit (ameti määrus), mis on üks neljanda raudteepaketi tehnilist alustala moodustavast kahest ülejäänud seadusandlikust aktist, kirjeldab muu hulgas ühtsete ohutustunnistuste väljastamisega seonduvat ameti rolli ja kohustusi.

Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/763, millega kehtestatakse ühtsete ohutustunnistuste väljastamise praktiline kord, ühtlustatakse veelgi ohutustunnistustega seotud lähenemisviisi liidu tasandil ja soodustatakse kõigi ohutuse hindamise protsessi poolte koostööd. Selles täpsustatakse ameti, riiklike ohutusasutuste ja taotlejate kohustusi ning nähakse ette nende vahelise sujuva koostöö jaoks vajalikud sätted. Mainitud määruse II lisas kirjeldatakse struktureeritud ja auditeeritavat protsessi, mis kindlustab, et pädevad asutused (st amet ja riiklikud ohutusasutused) langetaksid ühetaolistes oludes sarnaseid otsuseid, ning aitab tagada, et kõik asutused rakendaksid hindamise protsessi teataval määral ühtmoodi.

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/762, millega kehtestatakse ohutusjuhtimise süsteemiga seotud nõuetele kohalduvad ühised ohutusmeetodid (edaspidi ka „ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevad ühised ohutusmeetodid“), II lisas täpsustatakse nõuded, mida pädevad asutused peavad hindama raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi asjakohasuse, järjepidevuse ja adekvaatsuse hindamisel. Lisaks peab ühtse ohutustunnistuse taotleja esitama taotlustoimikus tõendid nende nõuete täitmise kohta.

Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/764, mida on muudetud **komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2021/1903**, on sätestatud ametile makstavad tasud ja lõivud ning nende maksmise tingimused, eelkõige:

- ▶ tasud ja lõivud, mida amet nõuab talle esitatavate taotluste eest, sealhulgas riiklikule ohutusasutusele määratud ülesannete kulud, ning
- ▶ tasud ameti osutatavate teenuste eest.
- ▶ Allahindluse võimalus väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele

- Tasud ja lõivud, mida riiklik ohutusasutus nõuab talle esitatud siseriiklike taotluste eest, ei kuulu eespool nimetatud määruse reguleerimisalasse ja seega reguleeritakse neid riigi tasandil.

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/867 kehtestab ameti apellatsiooninõukogu(de) kodukorra. Selles kodukorras kirjeldatakse nimelt menetlust, mida kohaldatakse ühtse ohutustunnistuse väljaandnud ametiga seotud kaebuse või vahekohtumenetluse ajal. Kodukorras on esitatud üksikasjad kaebuse esitamise, apellatsiooninõukogu(de) töö ja hääletuseeskirjade, liikmete kulude hüvitamise tingimuste jne kohta.

2. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise tingimused

Direktiiv (EL) 2016/798 kohaldub liikmesriikide raudteesüsteemile ning nõuab, et raudteeveo-ettevõtjal oleks ühtne ohutustunnistus, et saada kavandatud tegevuspiirkonna kohaselt juurdepääs ühe või enama liikmesriigi raudteetaristule.

Raudteeveo-ettevõtjatel, kelle peamine tegevusala on kauba- ja/või reisijatevedu, peab kooskõlas direktiiviga 2012/34/EL olema tegevusluba olenemata sellest, kas nende tegevus on piiratud üksnes veojõu tagamisega või mitte. Mainitud raudteeveo-ettevõtjate korral on raudteetaristule juurdepääsu andmiseks vajalik kehtiva tegevusloa ja ühtse ohutustunnistuse olemasolu. Mõnel juhul peab taotlejal tegevuse alustamiseks olema nii litsents kui ka ühtne ohutustunnistus, kuid ei ole nõutav, et taotlejal juba oleks tegevusluba **enne**, kui ta taotleb ühtset ohutustunnistust, või vastupidi, mõlemad menetlused saab läbi viia paralleelselt. **Mõlemad** protsessid tuleb siiski lõpule viia, enne kui teenuseid saab alustada.

Direktiivi (EL) 2016/798 sätteid kehtivad üksnes nende raudtee-ettevõtjate suhtes, mis kuuluvad selle kohaldamisalasse. See, kas konkreetne toiming kuulub direktiivi reguleerimisalasse, sõltub sellest, kuidas direktiiv on liikmesriikides üle võetud. Liikmesriigid võivad määratleda direktiivi (EL) 2016/798 kohaldamisalast välja jäetavad erandid, mistõttu ei pruugi ühtne ohutustunnistus alljärgnevatel juhtudel vajalik olla:

- (a) *eraomandis olev raudteetaristu, sealhulgas manöövriteed, mida taristu omanik või käitaja kasutab oma vastavateks kaubavedudeks või ärilise eesmärgiga reisijateveoks, ning veeremiüksused, mida kasutatakse üksnes sellises taristus;*
- (b) *taristu ja veeremiüksused, mida kasutatakse ainult kohalikul, ajaloolisel või turismi eesmärgil;*
- (c) *kergraudteetaristu, mida suurema kandevõimega raudtee jaoks mõeldud veeremiüksused kasutavad mõnikord kergraudteesüsteemi käitamistingimuste kohaselt, kui see on nimetatud veeremiüksuste jaoks vajalik üksnes ühendatavuse eesmärgil;*
- (d) *veeremiüksused, mida kasutatakse peamiselt kergraudteetaristus, kuid mis on varustatud mõningate raskeveoraudtee jaoks mõeldud komponentidega, mis on vajalikud selleks, et võimaldada läbisõitu üksnes ühendatavuse eesmärgil raskeveoraudtee kitsalt piiratud osal.*

Riiklikel ohutusasutustel palutakse vastavates rakendusjuhendites nimetada ja selgitada, kas mis tahes neist eranditest kohaldub nende liikmesriigis. Raudteeveo-ettevõtjatel soovitatakse konsulteerida riiklike ohutusasutustega, et mõista, mis kehtib nende konkreetse olukorra kohta. Rongide koostamise ja manööverdamise teenused võivad või ei pruugi nõuda ühtset ohutustunnistust sõltuvalt sellest, kas need kuuluvad või mitte punkti a alla (olenevalt igas liikmesriigis ülevõtmisest). Kui need kuuluvad punkti a alla, on oluline, et taotlejal oleks ühtses kontaktpunktis selge, kas ta kavatseb osutada kaubaveoteenuseid ning rongide koostamise

ja manööverdamise teenused, millisel juhul peab ta valima kaubaveoteenused või „ainult rongide koostamise ja manööverdamise teenused“, millisel juhul valib ta selle vahekaardi ühtses kontaktpunktis.

Võib juhtuda, et rohkem kui ühte liikmesriiki hõlmava kavandatud tegevuspiirkonna asjaomaste liikmesriikide kehtestatud erandid ei ole ühesugused. Näiteks võidakse eraomandis oleva raudteetaristu manöövriteedel tehtavad toimingud direktiivi (EL) 2016/798 kohaldamisalast välja jätta ühes liikmesriigis, kuid mitte teises. Sellistel juhtudel on oluline, et raudteeveo-ettevõtja kirjeldaks ja selgitaks oma taotluses tegevus(t)e liike, mida ta näeb ette igas liikmesriigis, kus raudteeveo-ettevõtjal on kavas tegutseda, ning täpsustaks ka tegevuse liigiga (liikidega) seotud kõiki konkreetseid riiklikke nõudeid, kui see on asjakohane (vt ka I lisa punkt 2.6).

Igal juhul peab ühtse ohutustunnistuse taotlus kindlasti käsitlema asjaomase tegevuspiirkonna jaoks ette nähtud tegevuse liike. Näiteks kaubavagunite veoks üksnes tõmbejõudu tagaval raudteeveo-ettevõtjal peab olema ühtne ohutustunnistus osutamaks teenuseid, mis on seotud kaubaveoga (mis hõlmab või ei hõlma ohtlike kaupade vedu). Kui sama ettevõtja soovib avaliku teenusena osutada ka reisivagunite veoks tõmbejõudu, peab tal olema ühtne ohutustunnistus osutamaks teenuseid, mis on seotud kauba- ja reisijateveoga (mis hõlmab või ei hõlma ohtlike kaupade vedu ning mis hõlmab või ei hõlma kiirrongidega vedu). Kui tegemist on ainult tühjade reisibusside veoga, siis tegutseb ettevõtte ainult kaubaveoettevõttena. Ettevõtetal, mis käitavad konkreetset liikmesriigis raudteevõrgustikus, mis kuulub direktiivi (EL) 2016/798 territoriaalsesse kohaldamisalasse, peab olema **kas** oma ühtne ohutustunnistus kui kaubaveoga tegelev raudteeveo-ettevõtja või kui see on asjaomases liikmesriigis lubatud, osutades oma teenuseid alltöövõtjatena, tegutsevad nad selle taristuettevõtja ohutusloa alusel. Teisel juhul vastutab taristuettevõtja täielikult tarnitud toodete või osutatud teenuste eest ning tema alltöövõtjalt ei nõuta ühtset ohutustunnistust.

Taristuettevõtjatel võib oma äritegevuse raames olla vaja kasutada ronge, taristu ülevaatuseks vajalikke veeremiüksusi, rööbasteemasinaid või teisi spetsiifilisi veeremiüksusi erineval otstarbel, näiteks ehitustöödeks või taristu hooldamiseks materjalide ja/või töötajate transportimisel, taristuelementide hooldamisel või hädaolukorra lahendamisel. Sellistel juhtudel **peetakse taristuettevõtjat tegutsevaks raudteeveo-ettevõtja ülesannete täitmispädevuses, millele kohalduvad vastav ohutusjuhtimise süsteem ja ohutusluba, ning eraldiseisva ühtse ohutustunnistuse taotlemine pole vajalik** olenemata sellest, kas veeremiüksused kuuluvad talle või mitte.

Manöövriteedel tehtavaid toiminguid (näiteks vagunite laadimist) loetakse tööstustegevuseks, mis on seotud konkreetse raudteelase tegevusega, nagu selliste kokkuhaagitud veeremiüksuste koosseisu kavandamine, ettevalmistamine ja teisaldamine, milleks võivad olla rongid või mida võidakse rongides kasutada. See hõlmab eri veeremiüksuste ühendamist veeremiüksusteks või rongideks ja nende liigutamist. Raudteevõrgustikus ei tohi ronge ega veeremiüksuste koosseise taristuettevõtja vastutusel teisaldada, kui need ei ole ühtse ohutustunnistusega (või ohutusloaga) hõlmatud. See tähendab, et sellist teisaldust tohivad teostada vaid kehtivaid ohutustunnistusi (või ohutuslube) omavad raudteeveo-ettevõtjad (või taristuettevõtjad) või vastavate raudteeveo-ettevõtjate (või taristuettevõtjate)

2. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise tingimused

alltöövõtjatena tegutsevad muud organisatsioonid, kes rakendavad nende ohutusjuhtimise süsteemi.

Sellist tegevust nagu sõjaväe sõidukite vedu koos sõjaväelaste vagunitega ei loeta reisijateveoks, sest põhitegevus on sõidukite kaubavedu. Sama loogika kehtib ka rongiteenuste korral, kus veoautod laaditakse vagunitele kaubalastina ja veoautojuhte veetakse samas rongis eraldi reisibussis.

Raudteetegevuse alustajad peaksid olema teadlikud sellest, et nad peavad esitama oma kavandatud tegevuse äriplaanid koos eelnevate lepingute või muude kokkulepetega, et tõendada, et neil on olemas elemendid, mis võimaldavad hinnata määruses (EL) 2018/762 sätestatud nõudeid. Samuti peaksid nad hoolikalt mõtlema, millal neid kohaldada, sest mitme järgmise aasta kavad muudavad ohutusjuhtimissüsteemi osade hindamise problemaatiliseks.

3. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise kord

3.1. Taotluse esitamine ⁽¹⁾

Raudteeveo-ettevõtja peab ühtse ohutustunnistuse taotluse esitama ühtse kontaktpunkti sisestusportaali kaudu, mis on saadaval [ameti veebisaidil](#).

Ühtse ohutustunnistuse taotlus on soovitatav esitada **vähemalt kuus kuud** enne:

- (a) **uut** ühtset ohutustunnistust eeldava mis tahes uue raudteeveotegevuse käivitamise kavandatud alguskuupäeva;
- (b) ühtse ohutustunnistuse **ajakohastamist** eeldava raudteeveotegevuse käivitamise kavandatud alguskuupäeva pärast tegevuse liigis, ulatuses või tegevuspiirkonnas ühe või enama olulise muudatuse sisseviimist;
- (c) praeguse ühtse ohutustunnistuse kehtivusaja lõppu, mis eeldab raudteeveotegevuse talitluspidevuse tagamiseks ühtse ohutustunnistuse **uuendamist**.

Selle ajakava eesmärk on leevendada võimalikke riske, mis on seotud hindamisaja pikenemisega, näiteks kui taotlustoimik ei ole rahuldav ja taotlejal on vaja lisaaega täiendava teabe esitamiseks. See võib takistada tegevuse alustamist kavandatud kuupäeval või kahjustada juba sertifitseeritud raudteeveo-ettevõtja talitluspidevust (vt ka [jaotis 7](#)). Taotlejad peaksid olema teadlikud sellest, et tavaolukorras on otsuse kuupäev (ühtse ohutustunnistuse väljastamise kuupäev) kuupäev, millest tunnistus algab. Taotlejad peaksid arvestama, et õiguslik ajakava on uute, ajakohastamis- ja pikendamistaotluste korral sama. Kahel viimasel juhul eeldatakse siiski, et ohutustunnistusi väljastav organ võtab proportsionaalse lähenemisviisi, keskendudes pärast eelmist hindamist toimunud muutustele või lahendamata küsimustele ning mis tahes järelvalvetegevuse tulemustele, mis on toimunud originaalsertifikaadi väljastamise ja praeguse taotluse esitamise vahelisel ajal.

Ühtse ohutustunnistuse taotlus võidakse tagasi lükata ametlikel põhjustel, näiteks järgmistel juhtudel (võib esineda ka muid olukordi, mil tagasilükkamine on asjakohane):

- (a) kui taotleja esitab taotluse (uue tunnistuse saamiseks või tunnistuse ajakohastamiseks või uuendamiseks), kui tegevuse liigist, ulatusest või tegevuspiirkonnast olenemata on teise taotluse menetlus juba pooleli;
- (b) kui taotlejal juba on ohutustunnistust andva organi väljastatud kehtiv ühtne ohutustunnistus ja ta soovib oma tegevuspiirkonda teises liikmesriigis laiendada, taotledes selleks uut ühtset ohutustunnistust laiendatud tegevuspiirkonda kuuluvas liikmesriigis;
- (c) kui taotlejal juba on kehtiv ühtne ohutustunnistus ja ta esitab tegevuse liigist, ulatusest või tegevuspiirkonnast olenemata taotluse uue tunnistuse saamiseks;

⁽¹⁾ Enne taotluse esitamist on soovitatav, et taotleja võtaks ühendust kõigi asjaomaste ohutustunnistusi väljastavate asutustega ja kaaluks eelneva tegevuse taotlemist.

3. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise kord

- (d) kui tunnistuse uuendamiseks või ajakohastamiseks taotluse esitanud taotlejal ei ole veel kehtivat ühtset ohutustunnistust.
- (e) Taotluse võib tagasi lükata ka põhjusel, et ei esitata kehtivaid tõendeid ohutusjuhtimissüsteemi määruks (EL) 2018/762 sätestatud nõuetele vastavuse kohta.

Tuleb märkida, et kõik **esmakordsed** ühtse ohutustunnistuse taotlused, olenemata sellest, kas taotlejal on varasem ohutustunnistus või mitte, tuleks sisestada ühtsesse kontaktpunkti kui uued taotlused. Kui taotlejal on eelmise korra kohaselt olnud varasem ohutustunnistus, võib ohutussertifitseerimise asutus seda toimiku hindamisel arvesse võtta.

Üldiselt ei saa taotlust muuta pärast selle esitamist ühtses kontaktpunktis, välja arvatud juhul, kui taotleja seda nõuab ja ohutustunnistusi väljastav organ taasavab probleemi raames osa taotlusest. Hindamise käigus võib taotleja nõuda ka taotluse tagasivõtmist – näiteks kulude vähendamiseks, kui taotleja leiab, et taotlus pole positiivse hindamistulemuse saamiseks piisav. Vastavad nõuded tuleb ametlikult ohutustunnistust andvale organile edastada ja esitada kontaktpunkti probleemilogi kaudu (vt [jaotis 3.2](#)).

Taotleja saab uue taotluse esitamist alustada eelneva tegevuse etapist (vt [jaotis 5.1](#)) või taotlemisetapist. Sellest võib olla kasu erinevate taotluste vaheliste vastuolude vältimise ja esitamisprotsessi kiirendamise seisukohast.

Kõigil juhtudel soovitatakse taotlejal, kes kaalub taotluse esitamist ametile, tungivalt võtta ühendust ametiga veebisaidil oleva kontaktvormi kaudu, et arutada võimalikke plaane ja taotluse esitamise ajakava. Arutelu eesmärk on aidata nii ametil kui ka taotlejal kavandada taotlust ning vältida taotleja vigu taotluses, mis nõuavad taotluse täiendamist ja uuesti esitamist.

3.2. Ühtne kontaktpunkt

Kontaktpunkt on kõigis liidu ametlikes keeltes saadavalolev ameti hallatav infotehnoloogiline platvorm, mille kaudu esitatakse kõik ühtse ohutustunnistuse taotlused.

Ühtse ohutustunnistuse taotluse esitamiseks peab taotlejal olema kontaktpunktis registreeritud kasutaja. Definitsiooni kohaselt on kasutaja taotleja määratud füüsiline isik, kes haldab kontaktpunktis taotlusprotsessi. On väga soovitatav, et see registreeritud kasutaja oleks keegi taotleja organisatsioonist ja organisatsioon rakendab meetmeid, et tagada, et alati oleks registreeritud kasutaja. Seejuures saab kontaktpunkti kaudu taotluse esitanud kasutajast kontaktisik, kelle poole pöörduetakse kõigis taotlusega seotud asjakohastes küsimustes. Taotleja kontaktisik võib taotlusele juurdepääsu loomise õigused anda ka teistele organisatsioonisisestele (või organisatsioonivälistele) isikutele. Juhised selle kohta, kuidas seda teha, leiab ameti veebisaidil olevast ühtse kontaktpunkti kasutusjuhendist. Taotleja organisatsioonisiseste kasutajate ja taotlusele juurdepääsu loomise õiguste haldus kuulub ainuüksi taotleja vastutusalasse.

Ametiasutuste korral peavad asjaomased töötajad olema nende vastavate asutuste programmijuhi poolt taotlusele määratud ühtse kontaktpunkti registreeritud kasutajad

pärast seda, kui neid on teavitatud neid hõlmavast uuest taotlusest. Määratluse järgi on kasutaja füüsiline isik, kelle asutus on määranud ühtses kontaktpunktis ohutuse hindamise juhiks. Kasutajate haldamine asutuse struktuuris (näiteks haiguspuhkuse korral) ja seonduvad taotlustele ligipääsu õigused kuuluvad asjaomase asutuse ja selle programmijuhil ainupädevusse.

Ühtse kontaktpunkti eesmärk on protokollida hindamisprotsessi tulemused, sealhulgas selle põhjused. Nii taotleja kui ka hindajad peaksid võtma arvesse, et kogu asjakohane teabevahetus tuleks registreerida ühtses kontaktpunktis. Lisaks näitab see taotlejale ohutuse hindamise protsessi kõigi etappide staatust, hindamistulemusi ja ohutustunnistuse väljastamise või sellest keeldumise otsust. Taotleja võib tutvuda hindamistulemustega, kui asjaomane asutus on need heaks kiitnud. Kui ohutuse hindamises osaleb mitu asutust, koondab amet eri asutuste tehtud hindamiste tulemused. Ühtse ohutustunnistuse väljastamise või mitteväljastamise otsus ja selle põhjused edastatakse seejärel taotlejale ühtse kontaktpunkti kaudu. Samamoodi, kui amet on ohutustunnistusi väljastav organ, siis toimub arvete esitamine ühtse kontaktpunkti kaudu.

Ühtne kontaktpunkt tagab ka kõigi üleslaaditud dokumentide konfiguratsiooni juhtimise. Ohutuse hindamises osalevate asutuste töötajatel on vajalik volitus pääseda juurde neile määratud taotlusega seotud kõigile dokumentidele ja kogu teabele (st taotlustoimikule ja hindamisega seotud muudele dokumentidele või teabele). Asutuse töötajatel on teise asutuse hindamistulemustele kirjutuskaitstud juurdepääs. Sarnaselt taotlejale võivad ka asutuse töötajad esitada hindamise käigus uusi või muudetud dokumente oma otsuse toetamiseks. Süsteemi sisestatud dokumente ei saa kustutada, vaid ainult asendada uuema versiooniga.

Kõigil taotlejatel on õigus koostada ja esitada kehtivaid taotlusi mis tahes ajal ühtses kontaktpunktis kooskõlas kohaldatavate ELi raudteevaldkonna õigusaktide, tehniliste kirjelduste ja ühtse kontaktpunkti kasutustingimustega. Kui amet tegutseb ohutussertifitseerimise asutusena, esitatakse ametile, samuti tegevuspiirkonna asjaomasele riiklikule ohutusametile või ametitele, kes tegelevad riiklike eeskirjadega, ühtse ohutustunnistuse taotlus.

Sellistel juhtudel on vastavus mis tahes ametlikele ja sisulistele eeskirjadele, nõuetele, eeltingimustele või tingimustele seotud haldusküsimustega, nt

- ▶ taotluse lõplik vormistamine ja ametlik esitamine ühtses kontaktpunktis;
- ▶ taotluse ametipoolse kättesaamise ametliku kinnituse sisu;
- ▶ taotluste ühtses kontaktpunktis allkirjastamise nõue ja ameti aruanded, sh lõplikud otsused/dokumendid;
- ▶ mis tahes muu asjakohane ELi õigusega reguleeritud küsimus;

ameti ainuvastutusel ja amet kehtestab vastavad tehnilised kirjeldused. Seoses eespool nimetatud haldusküsimustega peaksid kõik taotluse hindamises osalevad riiklikud ohutusasutused (kui amet tegutseb ohutussertifitseerimise asutusena) käsitama kõiki ühtses kontaktpunktis esitatud taotlusi kehtivatena, võttes arvesse ka seda, et kui amet tegutseb

3. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise kord

ohutusertifitseerimise asutusena, kohaldatakse tema suhtes ELi õigust, mitte ELi liikmesriikide siseriiklikus haldusõiguses sätestatud riiklikke nõudeid.

Alljärgnevas tabelis on kokkuvõtvalt esitatud ühtse kontaktpunkti põhifunktsioonid.

Tabel 1. Ühtse kontaktpunkti põhifunktsioonid

Taotleja	Ohutuse hindamises osalevad asutused
▶ taotlustoimiku elektrooniline esitamine;	▶ taotluse kättesaamise kinnitamine;
▶ taotlustoimiku konfiguratsiooni juhtimine (raamatukogu);	▶ hindamistoimiku konfiguratsiooni juhtimine (raamatukogu);
▶ ohutuse hindamise protsessi eri etappide vahe-eesmärkide ja edusammude vaatlemine (tulemustabel);	▶ ohutuse hindamise protsessi eri etappidega võrreldes vahe-eesmärkide määramine ja edusammudest teavitamine (tulemustabel);
▶ asutustega toimuva teabevahetuse salvestamine (probleemilogi), mis tagab otsuste jälgitavuse;	▶ taotlejaga toimuva teabevahetuse salvestamine (probleemilogi), mis tagab otsuste jälgitavuse;
▶ hindamistulemuste vaatlemine (kui kinnitatud);	▶ hindamistulemustest teavitamine;
▶ ühtset ohutustunnistust käsitlevast otsusest teavitamine;	▶ ühtset ohutustunnistust käsitlevast otsusest teatamine;
▶ ohutustunnistusi väljastava organi otsuste läbivaatamise taotluste haldamine;	▶ kasutajate autentimine ja haldamine;
▶ kasutajate autentimine ja haldamine;	▶ taotluste kasutajate määramine (rollide ja õiguste haldamine);
▶ kasutajate määramine taotlusele;	▶ asutusele määratud ühtse ohutustunnistuse kõigi taotluste haldamine;
▶ taotleja esitatud ühtse ohutustunnistuse kõigi taotluste haldamine;	▶ juhtumite salvestamine (juhtumilogi);
▶ juhtumite salvestamine (juhtumilogi).	▶ andmebaasi ERADIS ajakohastamine.

Riiklik ohutusasutus võib luua oma teabehaldussüsteemi tingimusel, et taotlejaga seotud probleemidest antakse alati teada või vähemalt registreeritakse ühtse kontaktpunkti kaudu. See hõlmab kõiki dokumente, mis on vajalikud selleks, et tagada otsuste jälgitavuse ülekandmine ühtsesse kontaktpunkti otsustamisprotsessi toimumise eel.

Ühtse kontaktpunkti funktsioonide lisateave on ühtse kontaktpunkti kasutusjuhendis [ameti veebisaidil](#).

3.3. Ohutustunnistust andva organi valimine

Kui tegevuspiirkond on piiratud ühe liikmesriigiga, saab taotleja kontaktpunktis valida, mis asutus (kas amet või asjaomase liikmesriigi riiklik ohutusasutus) ühtse ohutustunnistuse väljastamise eest vastutab.

Raudtee-ettevõtjad võivad osutada teenuseid kuni naaberliikmesriikide piirjaamadeni, kui need liikmesriigid on neid jaamu sellisena tunnustanud. Sellistel juhtudel ei ole tegevuspiirkonna laiendamine vajalik, kui võrgustiku omadused ja käituseeskirjad on samalaadsed ning seetõttu võib selle pärast asjaomaste riiklike ohutusasutustega konsulteerimist ja nendega kokkuleppele jõudmist kaasata muul juhul vaid ühe liikmesriigiga piiratud tegevusse. Taotlejal palutakse teha ühtses kontaktpunktis kindlaks riik, kus

tegevuspiirkond on piirjaam, ning märkida tegevuspiirkonna kirjelduses, mis on selle operatsiooni ulatus, näiteks riigipiir... (jaama või rööbastee lõigu nimi).

Taotlejatel soovitatakse tutvuda iga liikmesriigi, kus nad kavatsevad tegutseda, koostatud taotlusjuhendiga, et saada teavet piirjaamade kättesaadavuse ja üksikasjalike nõuete kohta.

Kui tegevuspiirkond ei ole piiratud ühe liikmesriigiga, on amet vaikimisi määratud ohutustunnistust andev organ ja seetõttu ei saa taotleja sellisel juhul muuta kontaktpunkti nimetatud sertifitseerimisasutust.

Taotlejad peaksid olema teadlikud, et kui nad tegutsevad ühes liikmesriigis ja valivad ohutuse sertifitseerimisasutuseks ameti, siis osaleb riiklike eeskirjade osa menetlemisel ikkagi asjaomane riiklik ohutusasutus.

Ohutustunnistust andva organi valik on siduv kuni ohutustaseme hindamise protsessi lõpetamise või katkestamiseni, mis tähendab, et taotleja ei saa tehtud valikut pärast ühtse ohutustunnistuse taotluse kontaktpunkti esitamist muuta.

Kui tegevuspiirkond on piiratud ühe liikmesriigiga, võib taotleja eelneva tegevuse jooksul (vt [jaotis 5.1](#)) otsustada oma taotluse mõnele teisele asutusele adresseerida. Sellisel juhul tuleb kontaktpunkti pärast esimese taotluse lõpetamist esitada uus eelneva tegevuse sooviavaldus.

3.4. Keelepoliitika

Kui ohutustunnistust andvaks organiks on riiklik ohutusasutus, tuleb taotlustoimik koostada kavandatud tegevuspiirkonna liikmesriigi ametlikus keeles, nagu on osutatud pädeva riikliku ohutusasutuse rakendusjuhendis.

Kui ohutustunnistust andvaks organiks on amet, kohalduvad taotluses kasutatavale keelele alljärgnevad nõuded:

- ▶ ohutusjuhtimise süsteemi loomist puudutav taotlustoimiku osa peab olema koostatud ühes liidu ametlikest keeltest;
- ▶ teatatud siseriiklike eeskirjade järgimist tõendav taotlustoimiku osa peab olema koostatud kavandatud tegevuspiirkonna liikmesriigi määratud keeles, nagu on osutatud pädeva riikliku ohutusasutuse rakendusjuhendis.

Kavandatud tegevuspiirkonna riiklik ohutusasutus võib taotlejalt nõuda kohaldatavate siseriiklike eeskirjade järgimise kontrollimiseks vajalike dokumentide osade tõlget riikliku ohutusasutuse aktsepteeritavasse keelde. Mainitud nõue on siiski piiratud ülevaate või muude tõendusmaterjalidega selle kohta, kuidas on ohutusjuhtimise korralduses teatatud siseriiklike eeskirjade nõudeid arvesse võetud, ning riiklik ohutusasutus ei saa nõuda kõigi ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevate dokumentide tõlget.

Taotlejal on soovitatav ühtse ohutustunnistuse taotlemise kavandamisel arvestada võimaliku vastavate tõlgete nõudmisega.

3.5. Lõivud ja tasud

Kui ohutustunnistust andvaks organiks on riiklik ohutusasutus, kehtestab riiklik ohutusasutus lõivud ja tasud kooskõlas siseriiklike õigusaktidega. Lisateavet sisaldab pädeva riikliku ohutusasutuse rakendusjuhend.

Kui ohutustunnistust andvaks organiks on amet, kehtestab uute, ajakohastatud või uuendatud ühtsete ohutustunnistuste väljastamisele kohalduvad lõivud ja tasud amet kookõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/764, mida on muudetud **komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2021/1903 Euroopa Liidu Raudteeametile makstavate lõivude ja tasude ning nende maksmise tingimuste kohta**. Asjakohase tõendusmaterjali esitamisel väikese ja keskmise suurusega ettevõtja kohta võib olla võimalik saada allahindlust. Täiendavad üksikasjad on ameti veebisaidil.

Lõivude ja tasude määratlus on järgmine:

- ▶ **lõivud** – ühtsete ohutustunnistuste saamisele, säilitamisele, uuendamisele või tühistamisele kehtestatud makstav summa;
- ▶ **tasud** – muudele teenustele (näiteks eelneva tegevuse taotlemisele, audititele, kontrollidele või külastustele) kehtestatud makstav summa.

Lõivude ja tasude arvutamine on järgmiste summade kogusumma:

- ▶ ameti poolt taotluse menetlemiseks kulutatud tundide arv korrutatuna ameti tunnimääraga, ning
- ▶ riiklike ohutusasutuste asjakohased kulud, mis tulenevad taotluse siseriikliku osa töötlemisest.

Ameti tunnitasu on kehtestatud otseste kulude (näiteks töötajate palga, transpordikulude) ja kaudsete kulude (näiteks halduse/tugiteenuste, nt sekretariaadi, finantsosakonna ja üldkulude) katmiseks. Siin välja toodu ei hõlma audititega seotud kulusid ja need arveldatakse eraldi.

Eelneva tegevusega seotud toimingute (vt [jaotis 5.1](#)) arveldamisele kohaldub ülalosutatud täpsustus.

Taotluse tagasi lükkamise või taotleja nõudmisel tagasi võtmise korral peab taotleja kandma juba osutatud teenustega seonduvad lõivud ja tasud.

Kui amet on ohutustunnistusi väljastav organ, siis toimub arvete esitamine ühtse kontaktpunkti kaudu. Arve laaditakse üles toimikusse ja teatis koos teabega maksetähtpäeva kohta saadetakse registreeritud kasutajale, kelle taotleja on määranud taotlustoimiku haldamiseks. Teavitamise protsess järgib samu põhimõtteid kui probleemidest teatamine. Maksetähtaeg määratakse kooskõlas lõive ja tasusid käsitlevate investeerimisassotsiatsiooni suunistega ning selleks on 60 kalendripäeva alates taotleja arvest teavitamise kuupäevast.

4. Taotlustoimiku struktuur ja sisu

Taotlustoimik koosneb alljärgnevast:

- ▶ taotlusvorm;
- ▶ kui taotlejal on arve esitamiseks eraldi aadress, on soovitatav lisada see teave eraldi faili ja laadida see üles ühtses kontaktpunktis;
- ▶ dokumentaalsed tõendid selle kohta, et taotleja on kehtestanud oma ohutusjuhtimise süsteemi kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõike 3 punktiga a;
- ▶ dokumentaalsed tõendid selle kohta, et taotleja täidab nõudeid, mis on sätestatud kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikliga 8 teatatud asjakohaste siseriiklike eeskirjadega;
- ▶ ristviited ohutusjuhtimissüsteemi dokumentatsioon, et teha kindlaks, kus asuvad tõendid selle kohta, et ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevate ühiste ohutusmeetodite asjakohased nõuded, käitamise ja liikluskorralduse allsüsteemi suhtes kohaldatav koostalitluse tehniline kirjeldus ning kohaldatavad siseriiklikud eeskirjad on täidetud, ning
- ▶ pärast eelmist hindamist toimunud järelevalvetegevuse käigus tuvastatud oluliste mittevastavuste või muude probleemsete valdkondade kõrvaldamiseks mõeldud parandusmeetmete kava (või kavade) hetkeseis. Olemasoleva ühtse ohutustunnistuse uuendamise või ajakohastamise taotluse korral hõlmab see üksnes eelmisel hindamisel allesjäänud küsimusi, kui see on asjakohane.

Taotlustoimik tuleb esitada elektrooniliselt kontaktpunkti kaudu, kasutades süsteemis saadavalolevaid veebivorme. Ühtse ohutustunnistuse taotluse sisu puudutavatest suunistest annab ülevaate käesoleva juhendi I lisa.

Taotlus peab olema kokkuvõtlik ja kompaktne ning sisaldama kõiki asjakohaseid andmeid.

Taotleja peab ühtses kontaktpunktis kättesaadavat vastavustabelit kasutades eraldi kaardistama dokumentaalsed tõendid alljärgneva osas:

- ▶ ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevate ühiste ohutusmeetodite I lisa sätestatud nõuded (lisa teavet vastavate tingimuste kohta sisaldab ameti juhend ohutusjuhtimise süsteemi nõuete kohta);
- ▶ kohaldatava käitamise ja liikluskorralduse allsüsteemi puudutava koostalitluse tehnilise kirjelduse nõuded;
- ▶ kohaldatavates siseriiklikes eeskirjades sätestatud nõuded tegevuspiirkonna kõigi asjaomaste liikmesriikide osas.

Vastavustabel võimaldab teavet indekseerida, et hindaja saaks vajalikud andmed ja lingid lisadokumentidele hõlpsalt leida. Sellega seoses peaks taotleja kasutama ühtses kontaktpunktis kättesaadava vastavustabeli märkuste veergu, et teha kindlaks, kus mis tahes dokumendis nõutavad tõendid asuvad. See kiirendab hindamist ja vähendab kulusid, sest hindajad ei pea läbi vaatama mitu lehekülge dokumente, et leida asjakohaseid tõendeid nõuetele vastavuse kohta. Taotluse toetuseks esitatud dokumendid peaksid olema

kokkuvõtlikud ja neile tuleks viidata asjakohaselt vastavustabelis. Vastavustabeli hoolikas kasutamine aitab näidata, kuidas ohutusjuhtimissüsteem toimib ja kuidas taotleja seda valdab. Muudele dokumentidele võib viidata, et:

- ▶ hindaja saaks olla kindel nende olemasolus ja tal oleks vajaduse korral võimalus nendega tutvuda;
- ▶ neid saaks pärast ühtse ohutustunnistuse väljastamist edasise järelevalvetegevuse käigus uurimiseks nõuda.

Kõik riiklikud ohutusasutused peavad oma rakendusjuhendis kirjeldama ja selgitama liikmesriigi teatatud siseriiklikes eeskirjades sätestatud nõudeid. Riiklik ohutusasutus võib nõuda, et taotlejad täidaksid vastavustabeli oma menetluste vastavuse kohta riiklikele nõuetele ja laadiksid selle üles taotluse asjakohasesse riiklikku osasse.

Üldiselt peab taotleja iga õigusliku nõude täitmiseks tõendama nii protsessi olemasolu kui ka tõendeid selle kohta, et seda kohaldatakse.

Üldreeglina peab ühtse ohutustunnistuse uuendamise või ajakohastamise taotlus sisaldama kõiki taotlustoimiku põhielemente. Samuti palutakse taotlejal määratleda ja kirjeldada dokumentaalsete tõendite muudatusi, mis on sisse viidud pärast eelmise taotluse esitamist, mille järelmina väljastati ühtne ohutustunnistus. Dokumentaalsete tõendite muudatuste eristamise hõlbustamiseks on taotlejal soovitatav ajakohastatud dokumentides muudatused märgistada ja nende kohta selgitusi anda. Konkreetsete administratiivsete muudatuste korral on ette nähtud lihtsustatud protsessi kohaldamine.

5. Ohutuse hindamise protsess

Ohutustaseme hindamise protsess hõlmab alljärgnevaid etappe.

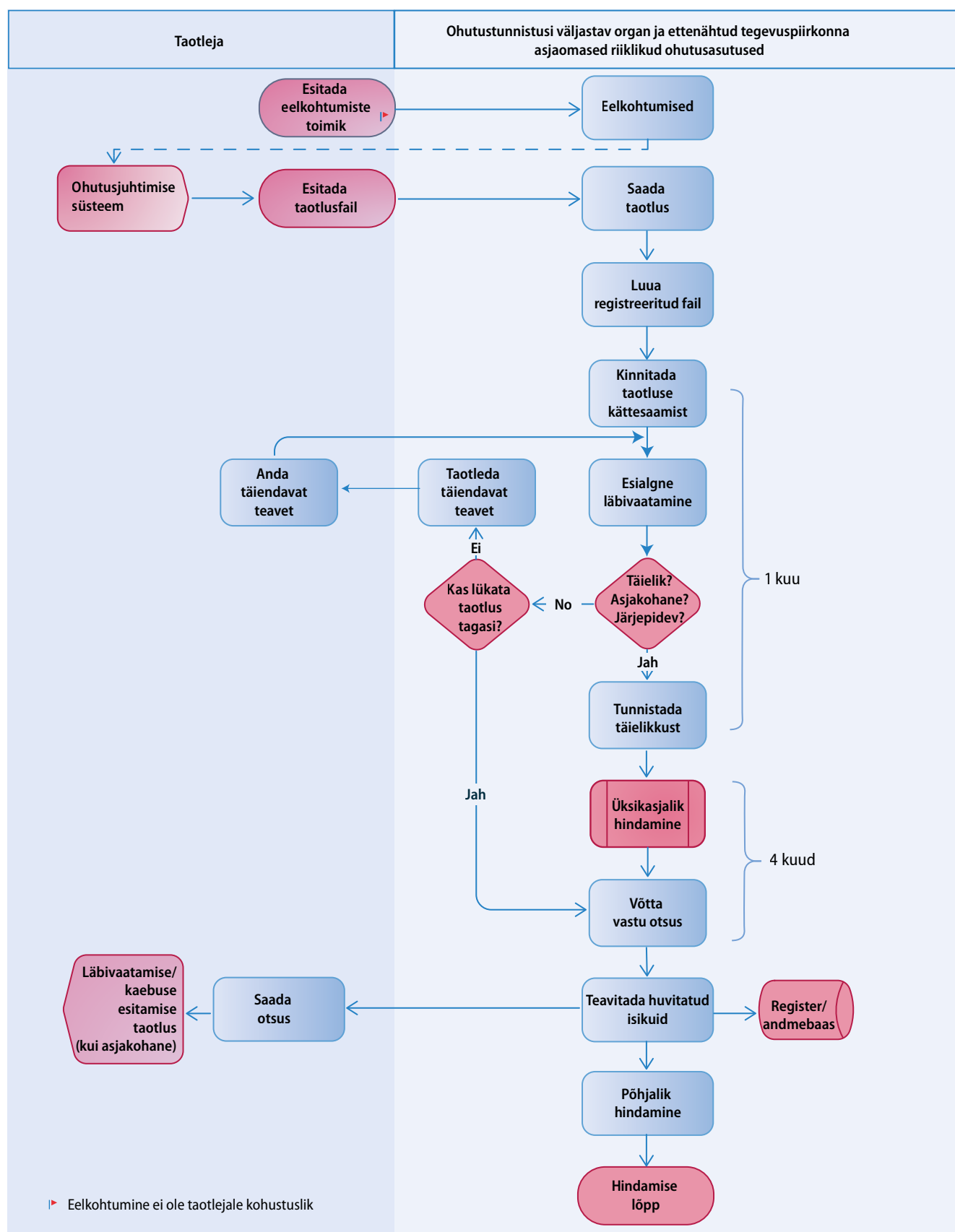
Järgmistes jaotistes on ohutuse hindamise protsessi üksikasjalikult kirjeldatud taotleja seisukohast.

Ohutustaseme hindamine on järkjärguline protsess, nagu osutab [Joonis 3](#). See tähendab, et kavandatud tegevuspiirkonna asjaomastel asutustel on hindamise käigus õigus esitada põhjendatud teabenõudeid lisaandmete saamiseks või nõuda taotluse elementide uuesti esitamist.

Taotlejatel soovitatakse tagada, et taotluse esitamise ajal on alati keegi, kellega amet saab ühendust võtta ja kes tagab, et hindamisperioodi kasutatakse parimal võimalikul viisil, ning et aeg ei lähe kaotsi, sest kontaktisik on haige, puhkusel või ei ole muul põhjusel kättesaadav.

5. Ohutuse hindamise protsess

Joonis 3. Ohutuse hindamise protsess

5.1. Eelnev tegevus

Väga soovitatav on, et taotleja taotleks enne ühtse ohutustunnistuse (uus, ajakohastamine ja uuendamine) taotluse esitamist ühtse kontaktpunkti kaudu eelnevat tegevust, et aidata mõista oodatavat teavet ja leevendada võimalikult varases etapis ühtse ohutustunnistuse väljaandmisega seotud viivituste riske, mis võivad kahjustada talitluspidevust.

Eelneva tegevuse eesmärgid on alljärgnevad:

- ▶ varase kontakti toetamine;
- ▶ hindaja(te) ja taotleja vahelise suhte loomine;
- ▶ taotleja ohutusjuhtimise süsteemiga tutvumine;
- ▶ ülevaate loomine sellest, kas taotlejal on piisavalt teavet, et teada, mida oodatakse ning kuidas viiakse läbi hindamine ja tehakse otsuseid.

Et eelnev tegevus oleks tulemuslik, soovitatakse kasutada alljärgnevat lähenemisviisi.

- ▶ Taotleja valmistab ette toimiku, mis hõlmab vähemalt tema ohutusjuhtimise süsteemi ülevaadet, ja esitab selle ühtse kontaktpunkti kaudu. Toimik peab sisaldama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/763 I lisa punktides 1–6 loetletud teavet, kuid esitatud teabe hulk ei ole piiratud selle loeteluga. Eelneva tegevuse tegelik sisu ei pea olema ohutusjuhtimise süsteem tervikuna ja see ei pea hõlmama kõiki ametiasutusi, kes ametlikku taotlust hindavad. Valik, mida ja kelle poolt hinnatakse, on taotleja otsustada, kuid selge keskendumine sellele, mis on taotleja jaoks oluline, lihtsustab protsessi ning säästab aega ja raha.
- ▶ Ohutustunnistusi väljastav organ määrab kohtumis(t)e kuupäeva(d) ja vastutab korraldusliku poole eest (näiteks kohtumispaike või muude suhtlusvahendite kasutamine, ekspertide kutsumine).
- ▶ Taotleja määrab kohtumis(t)e päevakorra.
- ▶ Tegevuspiirkonna riiklik ohutusasutus esitab ohutustunnistusi väljastava organi taotlusel oma varasema järelevalve üldised tulemused/suundumused, kui asjakohane.
- ▶ Ohutustunnistusi väljastav organ kooskõlastab tegevust taotleja ja teiste asjaomaste riiklike ohutusasutustega, et arutleda eelneva tegevuse toimiku sisu üle ja – kui toimikut peetakse taotluse jaoks asjakohaseks –, siis ka järelevalvetegevuse käigus asjaomase riikliku ohutusasutuse (või asutuste) antud tagasiside üle.
- ▶ Ameti (ohutustunnistusi väljastava organina), asjaomase riikliku ohutusasutuse (või asutuste) ja taotleja vahelise teabevahetuse läbipaistvuse ja selguse huvides salvestatakse eelneva tegevuse etapis tuvastatud probleemid ning neid jälgitakse samade põhimõtete alusel, mida kasutatakse hindamisel (vt [jaotis 5.3](#) ja [5.4](#)). Sama lähenemisviisi soovitatakse tungivalt ka siis, kui ohutustunnistusi väljastav organ on riiklik ohutusasutus.
- ▶ Taotleja talletab kohtumis(t)e dokumendid, koostades protokollid ja lastes need ringlusse, et kõik osalejad saaksid need läbi vaadata ja heaks kiita. Kohtumis(t)e dokumendid võib arhiivida ühtses kontaktpunktis, et hõlbustada ohutuse hindamist tulevikus.

Tuleb märkida, et eelnev tegevus ei ole sama asi kui esialgne kontakt projekti ulatuse selgitamiseks. Amet soovib taotlejatel enne taotluse esitamist võtta ühendust nii ameti kui ka asjaomaste riiklike ohutusasutustega, et arutada, mida on kavas teha. Sellega välditakse tarbetuid vigu taotlustes ja vähendatakse seega asjaomaste ametiasutuste töökoormust.

Eelneva tegevuse etapp ei ole taotlejale kohustuslik, kuid see on soovitatav, sest eelnev tegevus maandab potentsiaalseid hindamisetapiga seotud riske ja hõlbustab hindamise protsessi. Soovi korral saab taotleja siiski esitada ühtse ohutustunnistuse taotluse ilma eelneva tegevuseta. Kui taotleja taotleb eelnevat tegevust, on nõutav tegevuspiirkonna erinevate asutustel osalemine. Enne taotluse esitamist soovitakse taotlejatel võtta ühendust ametiga veebilehel oleva kontaktpunkti kaudu, et arutada eelnevalt, mida eelnev tegevus hõlmab.

Eelnevale tegevusele kohalduvad tasud (vt [jaotis 3.5](#)) ja järgida tuleb standardseid kommunikatsiooni põhimõtteid (vt [jaotis 8](#)). Taotleja esitatud ja eelneva tegevuse etapis koostatud dokumendid (muu hulgas koordineerimist puudutav dokumentatsioon, kui see on asjakohane) arhiivitakse kontaktpunktis.

Kui taotleja on avaldanud soovi eelnevaks tegevuseks, on ohutustunnistust andva organi valik siduv, kuni:

- ▶ taotleja esitab ühtse ohutustunnistuse taotluse;
- ▶ taotleja soovib eelneva tegevuse lõpetada. Sel juhul võib taotleja avaldada soovi uueks eelnevaks tegevuseks, valides selleks mõne muu ohutustunnistust andva organi.
- ▶ Eelneva tegevuse etapp tuleb lõpetada taotleja taotlusel või asjaomaste poolte kokkuleppel enne ühtse ohutustunnistuse taotluse esitamist.

Riiklike ohutusasutuste juhistes peaks olema teave eelneva tegevuse korra kohta, sealhulgas eelneva tegevuse taotlemise protsessi ja selle põhjuste selgitamise kohta.

5.2. Taotluse vastuvõtmine

Pärast ühtse ohutustunnistuse (uue tunnistuse, tunnistuse ajakohastamise või pikendamise) taotluse esitamist kinnitab ühtne kontaktpunkt automaatselt taotluse kättesaamist ohutustunnistusi väljastava organi nimel. Tuleb märkida, et kõik **esmakordsed** ühtse ohutustunnistuse taotlused, olenemata sellest, kas taotlejal on varasem ohutustunnistus või mitte, tuleks sisestada ühtsesse kontaktpunkti kui uued taotlused. Kui taotlejal on eelmise korra kohaselt olnud varasem ohutustunnistus, võib ohutussertifitseerimise asutus seda toimiku hindamisel arvesse võtta. Selle protsessi tõhustamiseks peaksid taotlejad oma taotluses märkima kõik muudatused, mis on tehtud nende ohutusjuhtimissüsteemis pärast viimast hindamist. Taotlejale saadetud teade sisaldab ka teavet hindamise alguskuupäeva kohta, mille alusel vahe-eesmärke ja tähtaegu seiratakse. Hindamise alguskuupäev vastab taotluse kättesaamise kinnituse kuupäevale, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/763 (*raudteeveo-ettevõtjatele ühtse ohutustunnistuse väljaandmise praktiline kord*) artikli 2 punktis 2.

Taotluse kättesaamist ei kinnita kavandatud tegevuspiirkonna üksikud asutused, vaid ainult taotlust haldav ohutustunnistusi väljastav organ. Et kogu teabevahetus uute taotluste kohta esitataks määratud programmijuhtidele, ergutatakse asutusi looma täiendav eriotstarbeline postkast, kuhu edastatakse kõik teated, et vältida probleeme, näiteks isiku puudumine uue taotluse esitamise ajal.

Teavitamisprotsessi toetamise eesmärgil kutsutakse ametit ja riiklikke ohutusasutusi üles kasutama ühtset kontaktpunkti, et registreerida teave nende organisatsioonis kehtivate riigipühade kohta. Seda teavet kasutab ühtne kontaktpunkt taotluse kättesaamise kinnituses määratud hindamise alguskuupäeva töötlemisel. Iga asutus talletab süsteemis riigipühade teabe konkreetse aasta kohta hiljemalt eelneva aasta lõpuks ja seda ajakohastatakse vajaduse korral, kui aasta jooksul esineb riigipühadega seotud muudatusi.

Iga taotluse pädevad ressursid määrab ühtses kontaktpunktis tegevuspiirkonna asjaomase asutuse programmijuht. Et vältida ohutuse hindamiseks olemasoleva aja lühendamist, kutsutakse asjaomaseid asutusi üles oma ressursse kohe eraldama (vt [jaotis 6](#)).

Alljärgnevas tabelis kirjeldatakse ühtses kontaktpunktis eri asutuste (s.o amet ja riiklikud ohutusasutused) olemasolevaid võimalikke rolle ja kohustusi. Vastavalt taotluse keerukusele ja asutusesisesele menetlusele eraldab iga asutus ühe ressursi või mitu, et viia ohutushindamine lõpule õigusliku ajakava jooksul. Samale ressursile võib määrata ühe või mitu rolli. Iga taotlust käsitletakse projektina, millel on konkreetne algus- ja lõppkuupäev, mis vastavad taotluse kättesaamise kinnitusele ja ohutustunnistusi väljastava organi otsusele. On soovitatav, et projektijuhtimise meetoodika vastaks taotluse suurusele ja keerukusele.

Tabel 2. Rollid ja kohustused

Rollid	Kohustused
Programmijuht	Vastutab programmi koostamise, juhtimise ja elluviimise eest, mis hõlmab järgmist: ▶ uusi taotlusi käsitlevate teadete vastuvõtmine; ▶ ressursside kavandamine uute taotlustega tegelemiseks ning taotluste ajakohastamiseks ja uuendamiseks; ▶ pädevate vahendite määramine igale projektile; ▶ eri projektide kohta tehtud otsuste järjepidevuse tagamine; ▶ programmi tulemuslikkuse hindamise juhtimine ja hindamise pidev täiustamine.

5. Ohutuse hindamise protsess

Rollid	Kohustused
Projektijuht	Vastutab talle määratud ohutustunnistuse projekti koostamise, juhtimise ja elluviimise eest, mis hõlmab järgmist: ▶ <i>hindamisprotsessi juhtimine ja koordineerimine, sealhulgas asjakohasel juhul eelnev tegevus;</i> ▶ <i>projekti eesmärkide täitmine, eelkõige hindamise õigeaegne teostamine kooskõlas kvaliteedistandarditega;</i> ▶ <i>hindamise lõpuleviimist takistada võivate probleemide tuvastamine;</i> ▶ <i>koostöö programmijuhiga, et arutada probleeme, mis võivad kahjustada hindamise lõpuleviimist ja lõpliku otsuse langetamist ühtse ohutustunnistuse väljastamise või mitteväljastamise kohta;</i> ▶ <i>hindajate lahkavuste lahendamine, mida otsustaja(d) ei suuda lahendada;</i> ▶ <i>suure probleemi tuvastamisel hindamise peatamine, kuni on kätte saadud taotleja esitatud lisateave;</i> ▶ <i>ühtse ohutustunnistuse väljastamise soovitus haldamine;</i> ▶ <i>ohutustunnistuse väljastamisest keeldumise otsuse esitamine otsustaja(te)le protsessi varases etapis (st enne hindamise lõpuleviimist);</i> ▶ <i>otsustaja(te) teavitamine hindamise käigust;</i> ▶ <i>ühtse ohutustunnistuse ettevalmistamine (kui ühtne ohutustunnistus otsustatakse väljastada);</i> ▶ <i>kohalduvate protsesside ja menetluste korrektse kohaldamise tagamine.</i>
Peahindaja (kui hindajaid on rohkem kui üks)	Vastutab talle määratud ohutustunnistuse projekti tehnilise hindamise alustamise, juhtimise ja läbiviimise eest, mis hõlmab järgmist: ▶ <i>hindajate tehnilise töö nõuetekohane koordineerimine hindamisprotsessi eri etappides ja asjakohasel juhul eelneva tegevuse käigus;</i> ▶ <i>koostöö projektijuhiga, et arutada probleeme, mis võivad takistada hindamise lõpuleviimist;</i> ▶ <i>hindajate lahkavuste lahendamine, mida projektijuht ei suuda lahendada;</i> ▶ <i>eri hindajate otsuste järjepidevuse tagamine;</i> ▶ <i>hindamise üldiste tulemuste haldamine.</i> Lisanduvad hindajate kohustused, mis on esitatud allpool.
Hindaja	Vastutab talle määratud hindamise konkreetse(te) osa(de) eest, mis hõlmab järgmist: ▶ <i>osalemine projekti eesmärkide täitmises, eelkõige hindamise õigeaegses teostamises kooskõlas kvaliteedistandarditega;</i> ▶ <i>tegevuse sobiv kooskõlastamine taotlejaga, nt et paluda lisateavet või selgitusi või leppida kokku taotleja määratud tegevuskava(d);</i> ▶ <i>hindamise lõpuleviimist takistada võivate probleemide tuvastamine;</i> ▶ <i>koostöö peahindajaga, et arutada probleeme, mis võivad takistada hindaja või muu(de) hindaja(te) vastutusalasse kuuluva(te) hindamise osa(de) täitmist;</i> ▶ <i>hindaja vastutusalasse kuuluva(te) hindamise osa(de) tulemuste haldamine;</i> ▶ <i>peahindaja ja projektijuhi (kui ta ei ole peahindaja) teavitamine hindaja vastutusalasse kuuluva(te) hindamise osa(de) edusammudest;</i> ▶ <i>asjakohaste protsesside ja menetluste kohaldamine.</i>
Kontrollija	Kontrollib, et järgitakse nõuetekohaselt ohutuse hindamise protsessi enne, kui tehakse otsus, kas väljastada ühtne ohutustunnistus. Vastutusalal hõlmab järgmist: ▶ <i>kohalduvate protsesside ja menetluste korrektse kohaldamise tagamine;</i> ▶ <i>kontrollide tulemuste põhjal soovitus tegemine, kas väljastada ühtne ohutustunnistus, sealhulgas tunnistuse väljastamisest keeldumise otsuse tegemine protsessi varasemas etapis (st enne hindamise lõpuleviimist);</i> ▶ <i>soovitus esitamine otsustaja(te)le.</i>
Otsustaja	Vastutab ühtse ohutustunnistuse väljastamist käsitleva arvamuse heakskiitmise ja/või ühtse ohutustunnistuse väljastamise otsuse tegemise eest.

5.3. Esialgne läbivaatamine

Esialgsel läbivaatamisel tagatakse, et taotleja esitatud dokumentaalsed tõendid on üksikasjaliku hindamise alustamiseks piisavad, asjakohased ja järjepidevad. Tegevuspiirkonna asutused tutvuvad taotluse toimikuga vastavalt vajadusele, et:

- ▶ määrata kindlaks, kas taotlus on struktureeritud ja ristviidetega varustatud, et võimaldada hindamist tõhusalt läbi viia ning seda nõuetekohaselt dokumenteerida;
- ▶ selgitada välja, kas kohaldatavate nõuete täitmist kinnitavad tõendusmaterjalid on esitatud;
- ▶ kontrollida pärast eelmist hindamist järelevalvetegevuse käigus tuvastatud mis tahes olulise mittevastavuse ja mis tahes muude probleemide kõrvaldamiseks taotleja võetavate parandusmeetmete kava (või kavade) praegust staatust. Olemasoleva ühtse ohutustunnistuse uuendamise või ajakohastamise taotluse korral hõlmab see üksnes eelmisel hindamisel allesjäänud küsimusi, kui see on asjakohane.

Taotluse vastuvõtmisele järgneva esimese kuu jooksul kontrollivad ohutustaseme hindamisega seotud asutused, kui asjakohane, kas:

- ▶ taotleja on esitanud õigusaktidega nõutava teabe;
- ▶ taotlus sisaldab hindamise tõhusaks läbiviimiseks ja selle nõuetekohaseks dokumenteerimiseks piisavalt tõendusmaterjale, on struktureeritud ning ristviidetega varustatud (kas näiteks ohutusjuhtimise süsteemi juhend sisaldab viiteid teistele protseduuridele ja eeskirjadele);
- ▶ taotluse keel on piisavalt kvaliteetne, et võimaldada taotlustoimiku hindamist.

Kui amet tegutseb ohutustunnistusi väljastava organina, peavad ohutuse hindamises osalevad asutused tegema koostööd, et arutada järgmist:

- ▶ asutusesisene ja -väline teabevahetus (vt [jaotis 8](#));
- ▶ korralduslikud aspektid;
- ▶ ülesannete määramine;
- ▶ üksikasjalik ajakava;
- ▶ ekspertide reservi liikmete määramine;
- ▶ taotleja ohutustulemuste kohta varasemast järelevalvetegevusest asjakohase teabe kogumine (vt ka [jaotis 12](#)); selle teabe esitab riiklik ohutusasutus;
- ▶ asjakohane tagasiside eelnevast tegevusest.

Esimene koordineerimiskoosolek toimub eelistatavalt peatselt pärast taotluse tarbeks eri ressursside eraldamist. Ohutustunnistusi väljastava organi palvel võib korraldada muid koordineerimiskoosolekuid, et arutada esialgse läbivaatamise vahe- ja lõpptulemusi.

Kui taotleja osutab taotluses, et tema tegevus hõlmab naaberliikmesriigi jaamu, millel on sarnased võrguomadused ja tegevuseeskirjad, siis juhul, kui need jaamad asuvad piiri lähedal, märgib taotleja seda, valides selle liikmesriigi tegevuspiirkonna ja seejärel piiri jaama,

esitades asjakohase tegevuspiirkonna kirjelduse. See on tavaliselt kujul riigi piir x kuni x. Riiklik ohutusasutus, kus piirjaam asub, vastutab seejärel taotleja poolt sellele raudteelõigule juurdepääsuks esitatud tõendite hindamise ja positiivsete või negatiivsete järelduste tegemise eest.

Eespool nimetatud konsultatsioon ei pea toimuma, kui liikmesriikide või riiklike ohutusasutuste vahel on olemas konkreetset piiriülesed kokkulepped, mis käsitlevad piiri lähedal asuvate jaamade vahelist käitamist, kus on sarnased võrguomadused ja sarnased käitamisreeglid. Sellistel juhtudel loetakse kavandatava tegevuspiirkonna riiklikud ohutusasutused pädevaks kontrollima, kas asjaomased teatatud siseriiklikud eeskirjad ja asjaomastest piiriüledest kokkulepetest tulenevad kohustused on täidetud. Kui piiriüleses lepingus on sätestatud konsulteerimise kord, tuleb seda järgida. Hindamisprotsessi lihtsustamiseks kutsutakse riiklike ohutuasutusi üles need koostöökokkulepped ja hõlmatud piirilähedased jaamad oma riiklikus taotluste esitamise juhendis kindlaks määrama (vt [2. lisa](#)).

Kohalduvad nõuded varieeruvad olenevalt sellest, kas tegu on esmakordse tunnistuse väljastamise või tunnistuse uuendamise või ajakohastamise taotlusega. **Esmakordse tunnistuse väljastamise taotluse** korral kohalduvad kõik nõuded, mis on sätestatud ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevate ühiste ohutusmeetodite I lisas (muu hulgas käitamine ja liikluskorralduse allsüsteemi puudutava koostalitluse tehnilise kirjelduse asjakohased nõuded), ning nõuded, mis on täpsustatud asjaomastes siseriiklikes eeskirjades. **Tunnistuse uuendamise ja ajakohastamise taotluste** puhul võivad kohaldatavad nõuded varieeruda ning kuigi ohutustaseme hindamisega seotud asutused võivad anda vajalike nõuetega seonduvate tõendusmaterjalide esitamise osas esmase hinnangu, ei pruugi lõplik otsus selguda enne üksikasjalikku hindamist.

Riiklik ohutusasutus kontrollib ka seda, kas taotleja esitatud dokumentaalsed tõendid asjaomase tegevuspiirkonna kohta on selgelt välja toodud ning võtab arvesse mis tahes erandeid, mis tähendaksid, et ei nõuta ühtset ohutustunnistust kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikliga 2.3.

Kui mõningaid vajalikke andmeid ei ole esitatud, taotluse isisaldaküllaldaselt tõendusmaterjale, tõendusmaterjalid ei ole piisavalt selgelt esitatud või kui keeleline kvaliteet on mittesobiv, palutakse taotlejalt päringulogi kaudu puuduvaid andmeid või selgitusi. Kui keeleline kvaliteet on sedavõrd ebapiisav, et taotlus pole ohutustaseme hindamist võimaldaval määral mõistetav, võib taotleja olla kohustatud esitama vajaliku tõlke, kui see on vastava ajakava raames teostatav. Kui tõlke edastamine ühe kuu jooksul ei ole võimalik, võidakse esialgse läbivaatamise ajakava pikendada või taotlus tagasi lükata.

Raudteeohutuse direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt on selge, et uuel ühtse ohutustunnistuse taotlejal peab olema mõistlik kava raudtee käitamiseks suhteliselt lühikese aja jooksul pärast kõnealuse ühtse ohutustunnistuse väljaandmist. Seda seetõttu, et neil peab olema ohutusjuhtimise süsteem, mis kontrollib riske ning on kooskõlas koostalitluse tehniliste kirjeldustega ja muude kehtivate õigusaktidega. Et on olemas nõuded, mis hõlmavad näiteks pädevust ja varade haldamist, peaks taotleja olema võimeline esitama hindamisasutusele teavet näiteks kasutatava veeremi, kasutatava piirkonna ja käitamise tüübi ning töötajate pädevuse kohta. Ohutuse hindamise protsess ei ole pelgalt paberipõhine toiming, sellel peab olema tegelik alus. Ohutustunnistusi väljastav organ, kes saab ühtse ohutustunnistuse taotluse, mis ei sisalda piisavalt teavet, et nõuetekohaselt hinnata, kas

taotleja ohutusjuhtimise süsteem suudab oma riske kontrollida, sest see on puudulik või ei ole seotud tegelike tegevustega, peaks olema valmis taotluse tagasi lükkama ja soovitava taotlejal tegevust uuesti taotleda, kui tal on reaalne väljavaade tegevust alustada. Kui taotleja on uus taotleja, on soovitatav, et ta esitaks hindamise osana oma jooksva tegevuskava koopia. Selline kava peaks sisaldama tegevuse alustamise kuupäevi ja kuupäevi, millal varad, nt vedurid ja personal, on kättesaadavad, ning plaane tegevuse ülevaatamiseks pärast selle alustamist. Taotlejad ei tohiks esitada taotlust enne, kui nad suudavad tõendada, et nende planeerimine on piisavalt põhjalik, et võimaldada neil esitada tööendeid ohutusjuhtimise süsteemi nõuetele vastavuse kohta. Kui seda ei tehta, toob see tõenäoliselt kaasa kavandatava tehingu tagasilükkamise või piiramise.

Ohutustunnistust andev organ teeb lõpliku otsuse taotlustoimiku terviklikkuse, asjakohasuse ja järjepidevuse osas ning teavitab taotlejat oma otsusest kontaktpunkti kaudu.

Asutused ja taotlejad võivad hindamise tõhustamiseks kasutada oma äranägemisel erinevaid sidekanaleid. Küsimuste tuvastamist ja dokumenteerimist (määruse (EL) 2018/763 artikli 12 tähenduses) tuleks siiski hallata ühtse kontaktpunkti küsimuste logi kaudu, et tagada tegevuspiirkonna asjaomaste asutuste otsuste läbipaistvus ja jälgitavus.

Iga asutus võib lisateabe nõudmise raames küsida nii palju täpsustavaid andmeid, kui ta peab taotluse hindamise hõlbustamiseks põhjendatult vajalikuks, ja selleks võib ta võtta ühendust otse taotlejaga. Igal asutusel palutakse seda tehes olla täpne ning esitada taotlejale selget ja arusaadavat teavet koos eeldatava vastamisajaga. Taotleja esitab omakorda kokkulepitud aja jooksul nõutud teabe probleemilogi kaudu.

Kui taotleja ei esita nõutud teavet või kui taotluses esitatud lisateave ei ole rahuldav, võib hindamise tähtaega pikendada või teha otsuse, millega kehtestatakse piirangud käitamise tüübi või valdkonna või ühtse ohutustunnistuse kestuse kohta, või lõpuks võib taotluse tagasi lükata. Taotluse tagasilükkamist kasutatakse viimase abinõuna ja kui ohutustunnistusi väljastav organ otsustab seda teha, esitatakse hindamisaruanDES otsus ja selle põhjused ning taotlejat teavitatakse nendest. Iga tagasilükkamisotsus eeldab taotluse taasesitamist.

Et ohutushindamises osalevate asutustega võidakse konsulteerida taotluse sisu üle enne selle esitamist (s.o eelneva tegevuse etapis), võivad nad juba teada, et taotlus sisaldab piisavaid tööendeid, mistõttu on võimalik seda etappi vastavalt vajadusele vähendada miinimumini ja liikuda kiiremini edasi põhihindamisele. Samuti võib juhtuda, et varasema järelevalvetegevuse tulemused annavad piisavad teadmised taotleja ohutusjuhtimissüsteemi aspektidest, nii et taotluse osa või osade kohta saab teha otsuse. Sellisel juhul tuleb hindamisaruanDES esitada vastav põhjendus.

Enne lisateabe päringu saatmist, mis võib mõjutada teiste asutuste tööd, peaksid ohutuse hindamises osalevad asjaomased asutused määratud projektijuhi kaudu tegevust koordineerima, et arutada probleemilogis talletatud esialgseid probleeme enne nende edastamist taotlejale. Samuti peaksid ohutuse hindamises osalevad asutused enne taotluse tagasilükkamist või isegi järgmise etappi liikumist tegevust koordineerima, et arutada esialgse läbivaatamise etapiga seotud lahendamata küsimusi, ja leppima kokku edasises lähenemisviisis. Igal juhul esitab iga ohutuse hindamises osalev asutus oma vastavas hindamisaruanDES otsuse taotluse terviklikkuse, asjakohasuse ja järjepidevuse kohta. Kui nende aruannete vahel esineb

lahkarvamusi ja osapooled ei jõua kokkuleppele, teeb lõpliku otsuse taotluse terviklikkuse, asjakohasuse ja järjepidevuse kohta ohutustunnistusi väljastav organ. Siiski on igal asutusel vabadus teha oma otsus ja asjakohasel juhul võivad nad nõuda vahekohtumenetlust.

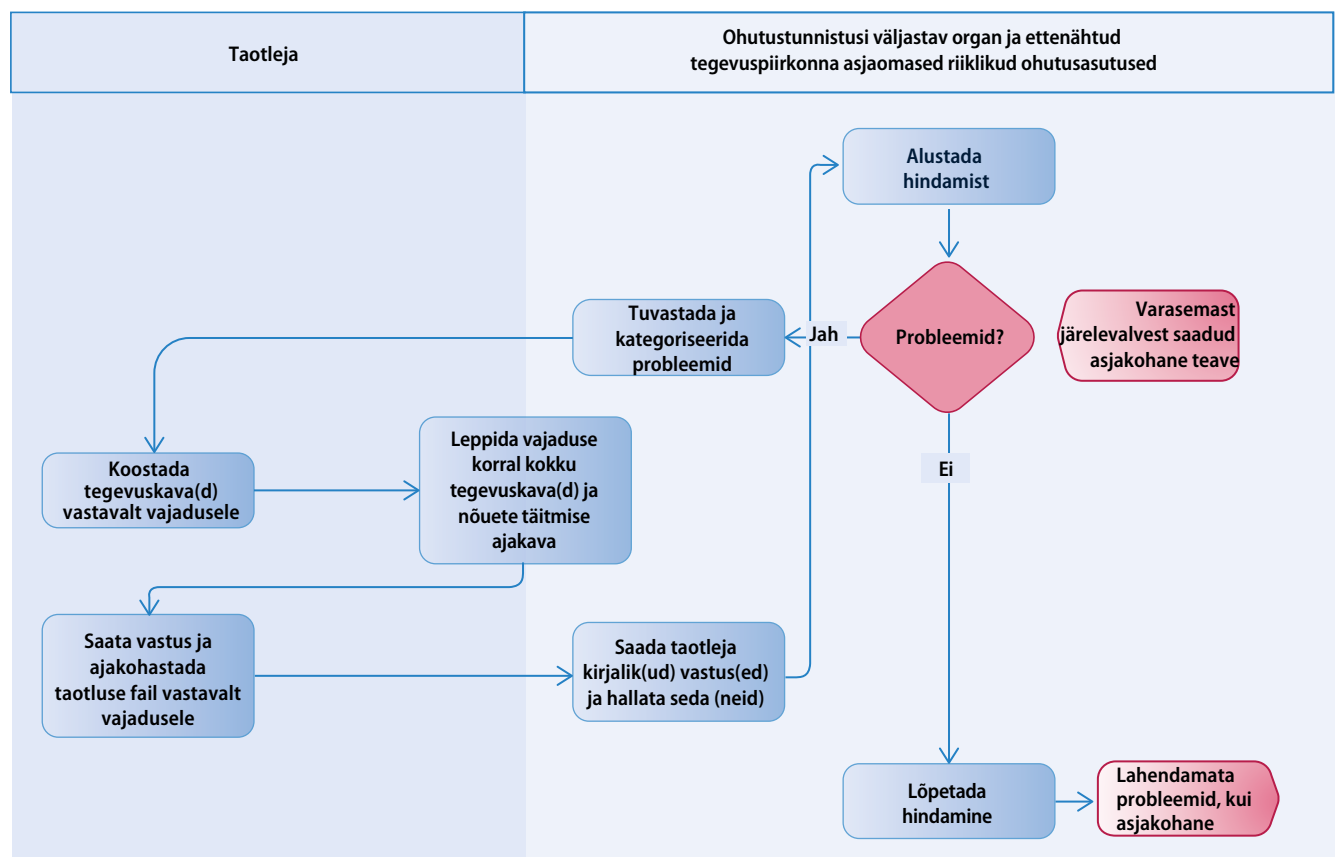
Esialgse läbivaatamise etapi staatus on kõigile asjaomastele pooltele, sealhulgas taotlejale, nähtav ühtse kontaktpunkti tulemustabelis. Iga asutuse poolt individuaalselt teatatud etapi staatus on nähtav kõigile andmekuvaris märgitud asutustele, kuid mitte taotlejale sama detailsusega. Enne üksikasjaliku hindamise alustamist esitab iga asutus hindamisaruande vastavas osas esialgse läbivaatamise kokkuvõtte ja järeldused toimiku terviklikkuse kohta.

5.4. Üksikasjalik hindamine

Üksikasjalik hindamine algab pärast taotluse terviklikkuse, asjakohasuse ja järjepidevuse kohta positiivse otsuse tegemist. Iga asutus jätkab enda tegevusega seonduva osas taotlustoimiku üksikasjaliku hindamisega. Selles etapis teeb iga asutus alljärgnevat:

- ▶ analüüsib esialgse läbivaatamise kestel kogutud varasema järelevalve tulemusi (kui see on asjakohane);
- ▶ viib läbi taotleja esitatud tõendite hindamise;
- ▶ esitab oma seisukoha ühtse ohutustunnistuse väljastamise kohta.

Joonis 4. Üksikasjalik hindamine

Üksikasjalik hindamine hõlmab nii ohutusjuhtimise süsteemi nõuete, sealhulgas koostalitluse tehniliste kirjelduste, kui ka riiklike eeskirjade järgimise hindamist.

Ohutusjuhtimise süsteemi nõuete järgimise hindamine kuulub ohutustunnistusi väljastava organi pädevusse. Hindajad leiavad kasulikke suuniseid selle hindamise läbiviimise kohta *ohutusjuhtimise süsteemi nõudeid käsitlevast ameti juhendist*.

Teatatud riiklike eeskirjade järgimise hindamine kuulub kavandatava tegevuspiirkonna riikliku ohutusasutuse pädevusse. Et aidata taotlejal mõista, mida temalt oodatakse, peab riiklik ohutusasutus tasuta avaldama taotluse esitamise juhendi, milles kirjeldatakse ja selgitatakse kavandatud tegevuspiirkonnale kehtivaid eeskirju (sealhulgas ohutusdirektiivi ülevõtmise ulatus ja piirijaamadele juurdepääsu kord) ja taotlejalt nõutavaid dokumente, ning seda juhendit ajakohastama.

Ohutustaseme hindamisega seotud asutused määravad eelnevates etappides kogutud teabe põhjal kindlaks hindamise ulatuse ja otsustavad, kas küsitavusi või probleeme tuleks kohapealsetel audititel või kontrollidel täiendavalt uurida (vt ka [jaotis 11](#)).

Ajakohastamise või uuendamise taotluse korral (vt ka [jaotis 15](#)) peab asutustel kordushindamisel olema suunatud ja proportsionaalne lähenemine.

Üksikasjaliku hindamise käigus peaksid ohutuse hindamises osalevad asutused sarnaselt esialgse läbivaatuse etapiga viivitamata koordineerima arutelu järgmistes küsimustes:

- ▶ mis tahes küsitavused või probleemid (näiteks nõuetele mittevastavus) ja lisateabe nõudmise vajadus;
- ▶ eelneva järelevalvetegevuse käigus tuvastatud lahendamata probleemid;
- ▶ eriolukorras võetavad meetmed, kui lõpliku otsuseni jõudmiseks kulub ette oodatust kauem aega.

Selliste tegevuste lõpetamisel otsustavad ohutustaseme hindamisega seotud asutused, kes käsitleb iga üksikut küsimust koos taotlejaga.

Kui taotluse objekt on ühtse ohutustunnistuse pikendamine või ajakohastamine, tuleb selles etapis kaaluda kasutustingimusi või -piiranguid või eelmisest hindamisest tulenevaid lahendamata küsimusi, et kontrollida, kas need on endiselt kehtivad või tuleks need tühistada.

Samuti tuleks seda etappi kasutada selleks, et selgitada järgmist:

- ▶ võimalikud probleemid, mis on eelmise hindamise raames järelevalve alla seatud, ja
- ▶ vastavate tegevuskavade rakendamine taotleja poolt.

Kui eelmise järelevalve käigus tõstatati lahendamata probleeme, peaksid ohutuse hindamises osalevad asutused oma tegevust koordineerima, et otsustada, kas need lisada need probleemilogisse.

Probleemilogis võib salvestada ka ekspertide (sealhulgas samasse asutusse kuuluvate ekspertide) lahkarvamused.

Probleemide tõstatamisel julgustatakse ohutushindamises osalevaid ametiasutusi olema võimalikult konkreetsed, et aidata taotlejal mõista vastuses eeldatavat üksikasjalikkust, kehtestamata seejuures erimeetmeid probleemi lahendamiseks. Toimetustuslikke ja esitusega seotud probleeme või tüpograafilisi vigu ei tohi pidada taotleja nõuetele mittevastavuse tõendiks, välja arvatud juhul, kui need probleemid või vead vähendavad taotleja esitatud tõendite selgust.

Kui taotlus tervikuna või selle osad on puudulikud, võivad ohutuse hindamises osalevad asutused nõuda taotlejalt lisateavet, kasutades probleemilogi ja täpsustades vastamiseks eeldatavalt kuluva aja, mis on põhjendatud ja vastab nõutud teabe esitamise keerukusele. Taotleja esitab omakorda nõutud teabe probleemilogi kaudu. Kui taotleja ei nõustu väljapakutud ajakavaga, võib ta seda arutada asjaomase asutusega, kes võib seda probleemilogis muuta.

Et taotleja kirjalikud vastused oleksid rahuldavad, peavad need probleeme piisavalt väljendama ja näitama, et taotleja väljapakutud kord vastab asjakohastele kriteeriumidele. Probleemi loomisel peaks hindaja avama taotlusvormi asjakohase osa (nt vastavustabeli konkreetse osa), et taotleja saaks asjakohaseid dokumente ajakohastada. Taotleja võib esitada uusi dokumente ja/või ümber sõnastada esialgselt esitatud dokumentide osi, asendades esialgses taotluses mitterahuldavad kohad ja lisades selgituse, kuidas läbivaatamine aitab lahendada tuvastatud puudujääke. Taotleja võib lisaks esitada asjakohast tugiteavet (näiteks ohutusjuhtimise süsteemi metoodika). Uued ja/või ajakohastatud dokumendid esitatakse probleemilogi kaudu vastavate probleemide manustena. Taotleja vastutab varem esitatud dokumentides tehtud muudatuste tuvastamise eest (nt muudatuste jälgimise abil) ja uute versioonide üleslaadimise eest ühtsesse kontaktpunkti. See võimaldab hindajatel kontrollida, et dokumentide asjakohaseid osi on vastavalt muudetud ja muid osi ei ole muudetud.

Samuti võib taotleja välja pakkuda probleemide lahendusi ja määrata kindlaks nende rakendamise ajakavad. Kui vastav asutus ei nõustu esitatud lahenduste ja/või ajakavadega, palutakse tal viivitamata ühendust võtta taotlejaga, et lahendada probleem ja salvestada otsus probleemilogis.

Kui vastus on enamjaolt rahuldav, kuid on allesjäänud küsimus, peaks iga ohutuse hindamises osalev asutus oma hindamise osaga seoses otsustama, kas tõstatada see küsimus taotlejaga kui probleem, mille taotleja peab lahendama sertifikaadi kehtivusaja jooksul (2. tüübi küsimus) või leppida kokku küsimuse täieliku lahendamise edasilükkamises järelevalve etappi pärast ühtse ohutustunnistuse väljastamist (3. tüübi küsimus). Olenemata valitud variandist peaksid hindamises osalevad asutused omalt poolt esitama oma hindamisaruandes vastava otsuse koos põhjustega.

Kui on suuri probleeme, võib asutus või mitu asutust omavahelises koostöös nõuda taotlejaga kohtumist, et lahendada allesjäänud probleemid ja vältida mitmekordset teabevahetust. Selleks kinnitavad nad taotlejaga eelnevalt kokkulepitud kuupäeva või lepivad kuupäevas kokku. Kummalgi juhul tuleb saata kinnitus ja nõuda vastust. Kinnitus saadetakse koos muret tekitavate probleemide üksikasjadega.

Kui kohtumist peetakse vajalikuks, sätestatakse järgmised eesmärgid:

- ▶ tagada, et taotleja saaks selgesti aru, mis valdkonnad on tuvastatud kui nõuetele mittevastavad;
- ▶ arutada, mida on vaja mittevastavuste kõrvaldamiseks;
- ▶ leppida kokku esitatava lisateabe ja lisatõendite laadis (tegevuskava).

Samuti võivad ametiasutused otsustada läbi viia auditeid, kontrolle või külastusi (vt [jaotis 11](#)), et koguda täiendavaid tõendeid, mida ei ole võimalik hankida taotlustoimiku dokumentide läbivaatusel, ning saada kinnitust selle kohta, et taotleja on asjakohaste eelneva järelevalvetegevuse käigus lahendamata probleemidega nõuetekohaselt tegelenud. Näiteks võivad asutused otsustada auditeerida taotlejat, kui on kahtlusi, kui täpselt ohutusjuhtimise süsteem kajastab ettevõtte toiminguid ehk kas ettevõtte teeb seda, mis on ette nähtud ohutusjuhtimise süsteemis. Sellisel juhul võib vestlusi läbiviivate töötajate korraldatav kohapealne audit aidata koguda tõendeid selle kohta, millised on ohutustunnistusi väljastava organi teadmised esitatud ohutusjuhtimise süsteemist. Nende auditite, kontrollide või külastuste põhieesmärk peaks aga olema tõendite kogumine, et lahendada hindamisprotsessis ettetulevaid probleeme. Järelduste aruanded tuleb üles laadida ühtses kontaktpunktis.

Kui amet tegutseb ohutustunnistusi väljastava organina, peaksid hindamises osalevad asutused koordineerima oma tegevust, et arutada oma hindamisaruande sisu üle enne, kui tehakse otsus ühtse ohutustunnistuse väljastamise kohta. See peaks hõlmama ka kokkulepet kasutuspiirangute ja/või -tingimuste kohta, hilisema järelevalve etappi edasi lükatavaid mis tahes allesjäänud küsimusi, ja määratlema, mis riiklikud ohutusasutused võtavad järelmeetmeid. Pärast sellist kooskõlastamist peab amet koostama hindamise tulemusi kajastava lõpliku hindamisaruande. Hindajatevahelisi lahkarvamusi peab haldama projektijuht ning need võib kanda hindamisaruandesse, kui neid ei lahendata.

Ohutuse hindamises osalevate asutuste vaheline koordineerimine on vajalik ka siis, kui tuvastatud nõuetele mittevastavust ei ole võimalik lahendada, sest asutus ei ole rahul sellega, kuidas taotleja probleemiga tegeleb, või ei suudeta ajakavas kokku leppida. Kui ohutustunnistusi väljastav organ kinnitab selle järelduse, võib taotluse tagasi lükata või kehtestada piiranguid või kasutustingimusi.

5.5. Otsustamine ja hindamise lõpetamine

Ohutustunnistusi väljastav organ valmistab ühtses kontaktpunktis ette oma otsuse, mis koosneb kaaskirjast, lõplikust hindamisaruandest ja ühtsest ohutustunnistusest, kui see tuleb välja anda. Seda tehes kontrollib ohutustunnistusi väljastav organ dokumentide kooskõla nii omavahel kui ka taotlusega (välja arvatud juhul, kui on tehtud ettepanek kehtestada kasutuspiirangud ja -tingimused), sest taotlusvormil esitatud teavet kasutatakse uuesti ühtses ohutustunnistuses. Otsusest teatatakse taotlejale elektrooniliselt, seda saab ühtsest kontaktpunktist alla laadida ka raamatukogu funktsioonide kaudu. Teavitamise järel saadab ühtne kontaktpunkt automaatselt ühtse ohutustunnistuse elektroonilise versiooni andmebaasi ERADIS. Ohutustunnistusi väljastavalt organilt ei nõuta erimeetmeid.

Kui otsusega lükatakse taotlus tagasi, saab taotleja ainult kaaskirja ja lõpliku hindamisaruande, taotleja võib taotleda, et ohutustunnistusi väljastav organ vaataks oma otsuse läbi (vt [ka jaotis 14.2](#)). Kui taotleja ei ole ikka veel rahul, võib ta esitada kaebuse (vt [jaotis 14.3](#)) pädevale asutusele – kas riiklikule apellatsiooniasutusele (kui ohutustunnistusi väljastav organ on riiklik ohutusasutus) või apellatsiooninõukogule (kui ohutustunnistusi väljastav organ on amet). Taotleja on kohustatud taotlema otsuse läbivaatamist, enne kui saab esitada ohutustunnistusi väljastava organi otsuse kohta kaebuse.

Samuti on taotlejal õigus nõuda kohtulikku läbivaatamist (vt [jaotis 14.4](#)).

Ohutustunnistusi väljastav organ teeb hindamismenetluse lõpetamiseks vajalikud haldustoimingud ning tagab kõigi dokumentide ja toimikute läbivaatamise, korrastamise ning kontaktpunkti arhiivimise.

Ohutustunnistusi väljastavat organit kutsutakse üles seda teavet läbi vaatama ja hindamistulemustega täiendama, pöörates erilist tähelepanu muudatuste tegevuspiirkonnas ning hindamise käigus kindlaks tehtud kasutuspiirangutele ja/või -tingimustele.

Ohutushindamises osalevad asutused peaksid koordineerima oma tegevust, et teha kindlaks õppetunnid, mida kasutada tulevastes hindamistes, ja täiustada oma vastavat sisekorda. See võib hõlmata sise-/välisauditite tulemusi, probleeme ja riske käsitlevat teavet ning edukaid või isegi teistelt organitelt õpitud meetodeid, mida võib kohaldada tulevastes hindamistel ja võimaluse korral jagada teiste organitega pideva täiustamise eesmärgil.

6. Ohutuse hindamise ajakava

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/763 artikli 6 kohaselt on ohutustaseme hindamise läbiviimisele ette nähtud ajakava alljärgnev.

- ▶ Taotlustoimiku terviklikkuse kontrollimiseks on ette nähtud **ühe kuu pikkune periood** (vt ka [jaotis 5.3](#)). See periood algab taotlustoimiku kättesaamise kuupäeval. Kui ohutustunnistust väljastavaks organiks on riiklik ohutusasutus, langeb see kuupäev taotlustoimiku kättesaamise kinnitamisele järgnevale esimesele tööpäevale asjaomases liikmesriigis. Kui ohutustunnistust väljastavaks organiks on amet, langeb see kuupäev asjaomase tegevuspiirkonna ohutustunnistust andva organi ja riiklike ohutusasutuste tavapärasele esimesele tööpäevale, mis järgneb taotlustoimiku kättesaamise kinnitamisele. Selle perioodi lõpuks peab ohutustunnistust väljastav organ teavitama taotlejat sellest, et toimik on terviklik, või küsima taotlejalt asjakohast lisateavet, määraes selle esitamiseks mõistliku tähtaja.
- ▶ Taotlustoimiku üksikasjalikuks hindamiseks on ette nähtud **4 kuu pikkune periood** (vt ka [jaotis 5.4](#)), mis algab taotlustoimiku terviklikkusest teavitamisega ja lõpeb taotlejale ühtse ohutustunnistuse väljastamist puudutava otsuse edastamisega.

Tunnistuste andmise menetluse komplitseerituse, kestuse ja kulukuse minimeerimiseks on ohutustunnistust andval organil soovituslik viia hindamise protsess võimaluse korral lõpule enne mainitud tähtsimeid.

Kui amet tegutseb ohutustunnistusi väljastava organina, pakutakse välja järgmised vaheeesmärgid, mis ei ole küll seadusega ette nähtud:

- ▶ iga asutus eraldab pädeva ressursi hiljemalt üks nädal pärast ühtse ohutustunnistuse taotluse kättesaamist;
- ▶ riiklikud ohutusasutused esitavad ametile asjakohase teabe, mis on kogutud taotleja ohutustulemuste kohta varasema järelevalvetegevuse käigus, hiljemalt taotluse täielikkust käsitleva otsuse tegemisel;
- ▶ iga ohutuse hindamises osalev asutus viib lõpule üksikasjaliku hindamise asjakohase osa hiljemalt 5 tööpäeva jooksul enne ühtse ohutustunnistuse väljastamise otsuse tegemiseks kokkulepitud ajakava, et anda ametile piisavalt aega hindamise eri tulemuste koondamiseks.

Ohutustaseme hindamise kestel võivad erinevad asutused enda tegevusega seonduva osas küsida lisateavet ja selgitusi, täpsustades seda tehes alati teabenõude sisu ning määraes vastamiseks ette nähtud ajakava. Kui teabe või selgituste nõue võib potentsiaalselt mõjutada teiste asutuste tööd, on erinevad asutused kutsutud üles koordineerima oma tegevust, et vältida taotlejale korduvalt sama päringu saatmist. Üldjuhul ei pikenda see hindamiseks ette nähtud ajakava; erandiks on juhud, kui tuvastatakse olulisi puudujääke/mittevastavusi või mitmeid vähemtähtsaid puudujääke/mittevastavusi, mis välistavad taotluse või selle osade hindamise jätkamise.

Ajakava võimalikku pikendamist puudutava otsuse teeb ohutustunnistusi väljastav organ, kes peab oma tegevuse koordineerima tegevuspiirkonna erinevate riiklike ohutusasutustega ja kooskõlastama otsuse taotlejaga. Pikendatud ajakava hõlmab nii aega, mida taotleja vajab nõutud teabe esitamiseks, kui ka aega, mis kulub asjaomastel asutustel kontrollimaks, kas esitatud andmed rahuldavad teabenõuet. Kui saadud teave ei ole küllaldane, võib ohutustunnistusi väljastav organ hindamise ajakava täiendavalt pikendada või teha ettepaneku taotluse tagasilükkamiseks.

Juhul kui amet ei nõustu asjaomase tegevuspiirkonna riikliku ohutusasutuse hindamise tulemuste ja järelmiga (vt ka [jaotis 14.1](#)), võib hindamise ajakava pikendada ka alljärgnevate perioodide osas:

- ▶ ajaperiood koostööks, mille eesmärk on jõuda mõlemale poolele vastuvõetava hindamistulemuse suhtes kokkuleppele (kuni 1 kuu pikkune periood);
- ▶ ajaperiood, mille jooksul saadetakse küsimus lahendamiseks ameti apellatsiooninõukogule (kuni 1 kuu pikkune periood).

Kui riiklik(ud) ohutusasutus(ed) on suunanud küsimuse ameti apellatsiooninõukogule lahendamiseks, kuulub aeg, mille jooksul peab amet apellatsiooninõukogu järelduste põhjal oma lõpliku otsuse tegema, ohutustaseme hindamise ajakava sisse.

Kui hindamise lõpptähtaeg ei võimalda otsust teha enne praeguse ühtse ohutustunnistuse kehtivusaja lõppu või uue raudteeveotegevuse käivitamise kavandatud alguskuupäeva (näiteks taotlustoimiku taotlejapoolse hilinenud esitamise või hindamise ajakava kokkulepitud pikendamise tõttu), võivad ohutustaseme hindamisega seotud asutused koos taotlejaga rakendada eriolukorras võetavaid meetmeid (vt [jaotis 7](#)).

7. Eriolukorras võetavad meetmed

Erinevad asutused võivad kaaluda eriolukorras võetavate meetmete kehtestamist, et tegeleda hindamiseks ette nähtud ajakavaga seonduvate küsimustega, eeskätt siis, kui näib, et ühtset ohutustunnistust ei ole võimalik anda õigel ajal (näiteks enne uue raudteeveotegevuse käivitamise kavandatud alguskuupäeva). Sellistel juhtudel võivad asutused probleemi lahendamiseks rakendada leevendusmeetmeid – näiteks suurendada taotlusega tegeleva määratud töötajate hulka või väljastada piirangute või kasutustingimustega ühtse ohutustunnistuse.

Kui ühtset ohutustunnistust ei saa õigel ajal väljastada, sest taotleja ei ole esitanud kõiki nõutavaid andmeid, peaksid ametiasutused koos taotlejaga arutama erinevaid võimalusi, näiteks taotluse tagasi lükkamist või piirangute või kasutustingimustega ühtse ohutustunnistuse väljastamist. Viimased võivad puudutada alljärgnevat:

- ▶ tunnistuse kehtivusaeg, eeldusel, et raudteetoimingute ohutust mõjutavate riskide tõhusaks kontrollimiseks on vajalik lühem periood;
- ▶ tegevuse liik – näiteks ühtne ohutustunnistus, mis ei hõlma ohtlike kaupade vedu;
- ▶ tegevuspiirkond – näiteks ühtne ohutustunnistus, mis välistab teatava osa kavandatud tegevuspiirkonnast.

Lisaks võib olla vaja võtta erandolukorra meetmeid, kui ohutustunnistus tõenäoliselt kaotab kehtivuse enne, kui uuendamisprotsess on võimalik taotlustoimiku hilise esitamise tõttu lõpule viia. Asjaomased asutused võivad pärast osalist hindamist ja varasemast järelevalvest kogutud teavet anda välja piiratud kehtivusajaga sertifikaadi ja kehtestada muid piiranguid või kasutustingimusi (kui see on kohaldatav). See peaks võimaldama asjakohast ajakava üksikasjalikuks hindamiseks ja peaks pärast selle protsessi lõpuleviimist võimaldama ühtse ohutustunnistuse väljastamist 5 aastaks, eeldusel et kõik nõuded on täidetud.

8. Teabevahetuse korraldus

Ohutustunnistusi väljastav organ peaks haldama eri asutuste ja taotlejaga koordineerimist kogu ohutuse hindamise protsessi jooksul. Kui on vaja korraldada koosolekuid (kohapealseid või tele-/videokonverentse) või muid koordineerimistegevusi, koostab ohutustunnistusi väljastav organ protokollid, mille koopiad saadetakse kõigile osalejatele ja mis laaditakse üles ühtsesse kontaktpunkti. Koosoleku korraldamisel edastab koosolekut nõudnud pool teistele kõik asjakohased andmed, näiteks koosoleku toimumiskoha, kuupäeva, päevakorra, teabe kõigi poolte vajaliku panuse kohta jne. Kohtumist nõudnud pool on vastutav kohtumise või mis tahes koordineerimistegevuse protokollide eest, mille koopiad tuleb saata kõigile osalejatele ning laadida üles kontaktpunkti.

Kooskõlastamine ohutushindamise protsessis osalevate osapoolte vahel toimub tavaliselt ühiselt kokkulepitud keeles, mis ei pea olema taotluse keel. See hõlmab ka ameti ja riiklike ohutusasutuste vahelist arvamuste vahetust hindamise tulemuste kohta ning muud teabevahetust.

Riikliku ohutusasutuse (või asutuste) nõudmisel võib ohutustunnistusi väljastava organina tegutsev amet tõlkida kavandatud tegevuspiirkonna jaoks oma otsuse ja selle põhjenduse riikliku ohutusasutuse (või asutuste) keelde. Tõlkenõuet käsitletakse väljaspool ohutuse hindamise protsessi ja see ei tekita taotlejale kulusid.

Ohutustunnistusi väljastava organi otsus ja selle põhjendused peavad alati olema saadaval taotleja määratud keeles (st ühes taotlustoimiku jaoks valitud liidu ametlikest keeltest).

Ülaltoodud põhimõtted kohalduvad mis tahes liiki suulisele ja kirjalikule kommunikatsioonile, muu hulgas kõigile ohutustaseme hindamise seisukohast olulistele aruannetele ning muudele külastuse, kontrolli või auditi järgselt koostatud dokumentidele (vt ka [jaotis 11](#)).

9. Küsitavuste ja probleemidega tegelemine

9.1. Probleemilogi kasutamine

Ohutustaseme hindamisega seotud asutused peavad määrama kindlaks, kas kohaldatavad nõuded (vt [jaotis 6](#)) on täidetud. Ohutustaseme hindamise protsessi kestel võivad hindajad küsimusi ja probleeme tõstatada nii esialgse läbivaatamise etapis kui ka üksikasjaliku hindamise etapis. Kõik allpool täpsustatud nelja kategooriasse kuuluvad küsitavused ja probleemid registreeritakse kontaktpunkti **probleemilogisse**, mis hõlbustab erinevate poolte kommunikatsiooni ja teabevahetust.

Kui kogu taotlus või osa sellest on puudulik, võivad ohutuse hindamises osalevad asutused taotlejalt nõuda lisateavet, kasutades selleks probleemilogi ja määrates tähtaja, mille jooksul oodatav vastus tuleb esitada. See peaks olema mõistlik ja nõutava teabe esitamise keerukusega proportsionaalne. Taotleja esitab omakorda nõutud teabe probleemilogi kaudu. Kui taotleja ei soostu kavandatud ajakavaga, võib ta seda arutada asjassepuutuva asutusega, kes omakorda võib otsustada probleemilogis eeldatava vastamise ajakava kohandada.

Taotleja kirjalikud vastused peavad olema piisavad, et selgitada tõstatatud küsimusi ja tõendada, et taotleja kavandatud korraldused tagavad asjaomastele nõuetele vastavuse. Taotleja võib esitada uusi dokumente ja/või ümber sõnastada esialgselt esitatud dokumentide osi, asendades esialgses taotluses mitterahuldavad kohad ja selgitades, kuidas see aitab lahendada tuvastatud puudujääke. Taotleja võib lisaks esitada asjakohast tugiteavet (näiteks ohutusjuhtimise süsteemi metoodika). Taotleja peaks märkima, et kõik uued dokumendid tuleks lisada raamatukogu asjakohasesse ossa ja siduda asjaomase probleemiga, mitte laadida üles raamatukogu probleemikausta ja kõik dokumentide uued versioonid tuleks ajakohastada, kasutades asjakohast nuppu. Taotlejal soovitatakse tutvuda asjakohase juhendiga ühtse kontaktpunkti juhendis, mis on kättesaadav ERA veebisaidil. Taotleja vastutab varem esitatud dokumentidesse tehtud muudatuste esiletoomise eest (näiteks kasutades funktsiooni „Track Changes“). See võimaldab hindajatel kontrollida, et dokumentide asjakohaseid osi on vastavalt muudetud ja muid osi ei ole muudetud.

Sarnaselt võib taotleja välja pakkuda probleemide lahendusi ja nende rakendamise ajakava. Kui asjaomane asutus ei ole kavandatud meetmete ja/või ajakavaga nõus, palutakse tal küsimuse lahendamiseks taotlejaga viivitamata ühendust võtta. Kokkulepitud probleemi lahendus tuleks salvestada probleemilogis.

9.2. Küsimuste kategoriseerimine

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/763 artiklis 12 on määratletud neli küsimuste kategooriat.

1. tüüp vastab teabenõuetele. Sel juhul nõutakse taotlejalt taotlustoimiku mõistmiseks lisateavet.

Teabenõude korral võidakse taotlejal paluda jagada konkreetse küsitavuse selgitamiseks täiendavaid andmeid. Näitena võib tuua olukorra, kus taotleja esitatud organisatsiooniskeemil välja toodud ohutusalaste küsimustega seotud kohustused on teatud viisil kaardistatud, kuid selgitav lisatekst osutab teistsugusele kaardistusele, mis viitab ebaselgusele ohutusega seotud vastutusalade osas.

2. tüüp vastab tähelepanekutele või märkustele, mis jäetakse ühtse ohutustunnistuse kehtivuse ajal taotleja otsustada.

Näitena võib tuua olukorra, kus hindaja täheldab taotlustoimikus teatud viidatud ettevõtja standardite vahelist ebakõla. Need erinevused on seotud ettevõtja eri osakondade poolt kohaldatavate erinevate standarditega. Need ei mõjuta ohutust, kuid taotleja peab need lahendama. Taotleja peaks olema teadlik, et 2. tüüpi küsimusi kontrollitakse ühtse ohutustunnistuse uuendamisel või ajakohastamisel. Kui neid sel ajal ei lahendata, võib ohutustunnistusi väljastav organ tõstatada küsimuse lahendamiseks muud liiki küsimuse.

3. tüüp vastab vähemtähtsatele mittevastavuse või allesjäänud küsimustele. Küsitavuse või probleemi tõstatanud hindaja otsustab, kas probleemi kõrvaldamise võib edasi lükata, kuni ühtne ohutustunnistus on väljastatud. Sellisel juhul eeldatakse, et taotleja lahendab küsimuse lisatud tegevuskavas määratud kuupäevaks või enne järgmist pikendamis- või ajakohastamist. Enne ühtse ohutustunnistuse väljastamist peavad ohutustaseme hindamisega seotud asutused leppima kokku, kes neist vastavaid küsitavusi või probleeme järelevalvetegevuse käigus järelkontrollib. 3. tüüpi kuuluvad küsitavused ja probleemid, mis jäävad enne ühtse ohutustunnistuse väljastamist lahendamata, kantakse järgmisel tunnistuse uuendamise või ajakohastamise taotluse esitamiskorral uuesti hindamiseks päringulogisse.

3. tüüpi liigitamine tähendab, et tuvastatud probleem märgitakse üles ootusega, et asjaomane riiklik ohutusasutus jälgib seda järelevalvetoimingute käigus ühtse ohutustunnistuse väljastamise järgselt. Allesjäänud küsimused võib ohutustunnistusi väljastav organ sulgeda järgmisel uuendamise/täiendamise taotlusel, võttes arvesse riikliku ohutusasutuse esitatud teavet või kui ohutustunnistusi väljastav organ ei ole veel järelevalvet teostanud (nt ajakohastamise korral), siis pärast taotleja vastuse saamist.

Näitena võib tuua olukorra, kus hindaja täheldab, et taotleja on sedastanud, et kooskõlas määrusega (EL) 1078/2012 on kehtestatud jälgimisprotsess, kuid hindaja leiab tõendeid sellest, et protsessi on viiest töövõtjast heaks kiitnud vaid neli. Taotleja sõnul ta alles ootab lõplikku kinnitust viiendalt töövõtjalt, kes on vastutav ohutusega mitteseotud ülesannete (näiteks rongide koristamise) eest. Sellisel juhul võib hindaja soostuda taotleja kinnitusega selle kohta, et vastav teave edastatakse jooksvalt, ning liigitada küsitavuse allesjäänud küsimuste alla, mida kontrollitakse hiljem riikliku ohutusasutuse järelevalve all.

Tavaliselt eeldatakse, et taotleja esitab tegevuskava 3. tüüpi küsimustes tõstatatud probleemide lahendamiseks. See tegevuskava peaks hõlmama määruse (EL) nr 1078/2012 (raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate tehtava järelevalve kohta) lisas sätestatud punkte. Sellise tegevuskava näidis on esitatud 3. lisas. NB! 2. tüüpi küsimused ei pea olema

tegevuskavas hõlmatud, kuid taotleja võib need siiski lisada, et ta saaks jälgida selliseid küsimusi ühtse ohutustunnistuse kehtivusaja jooksul. Riiklikul ohutusasutusel ei ole kohustust neid 2. tüüpi küsimusi jooksva järelevalve käigus kontrollida ja lahendada, kuid nad võivad otsustada esitada küsimusi edusammude kohta.

4. tüüp vastab olulistele mittevastavustele, mille korral teabe puudumise või vastavate andmete ebaselguse tõttu tõstatunud küsitavus on sedavõrd tähtis, et taotlust ei saa olemasoleval kujul heaks kiita ja ühtset ohutustunnistust ei saa väljastada või selle suhtes tuleb kohaldada kasutuspiirangut või -tingimust enne probleemi kõrvaldamist.

Näitena võib tuua olukorra, kus taotleja esitab taotluse, mis sisaldab mõningaid tõendeid sellest, et kehtestatud on muutuste planeerimise protsess. Esitatud teabe analüüs osutab aga sellele, et riskijuhtimise osas puuduvad mis tahes viited määrusele (EL) 402/2013. Seadusest tulenevalt on nõutav kasutada seda määrust, kui see on asjakohane, mistõttu on tegu taotlustoimiku olulise puudujäägiga, mis tuleb enne ühtse ohutustunnistuse väljastamist kõrvaldada.

Üldjuhul liigitatakse 4. tüüpi need küsitavused ja probleemid, mille korral taotleja ei ole oma taotlustoimikus tõendanud, et ta järgib liidu või liikmesriigi õigust, või on lisadokumentide põhjal alust arvata, et see ei pruugi nii olla. Selliste küsitavuste ja probleemide puhul võib üheks võimalikuks lahenduseks olla ühtsele ohutustunnistusele piirangute või kasutustingimuste kehtestamine. See lahendus on asjakohane, kui piirangud või kasutustingimused saab selgelt määratleda ja puudub mõju ohutusjuhtimise süsteemi ülejäänud osadele. Organisatsioon võib näiteks täpsustada, et ta kavatseb tegeleda nii reisijateveo kui ka kaubavedudega, kuid ei esita tõendeid kaubavedudega seotud riskide kontrollimise suutlikkuse kohta. Sel juhul võib taotlejale väljastada ühtse ohutustunnistuse, mis on piiratud üksnes reisijateveoga. Sel juhul on piirang seotud väljastatud 4. tüübiga, millele viidatakse lõplikus hindamisaruandes koos otsuse asjakohase põhjendusega.

Asutus kohandab taotleja esitatud teabe põhjal küsimuse olekut alljärgnevalt:

- (a) „lahendamist vajav küsimus“ – see on asjakohane, kui taotleja esitatud tõendusmaterjalid ei ole piisavad ja hindamisprotsessi käigus on vaja lisateavet;
- (b) „lahendatud küsimus“ – see on asjakohane, kui taotleja annab nõuetekohase vastuse ja probleemiga ei seostu enam allesjäänud küsimusi.

Protsessi lõpus tuleb kõikide küsimuste korral jõuda küsimuse lahendamiseni. Võimalusi on 4:

- (a) Kõikide küsimuse tüüpide korral on küsimus lahendatud, sest taotleja on küsimuse lahendanud. Otsuse juurde kuuluvas tekstis tuleks selgitada hindajate põhjendusi.
- (b) 2. tüüpi küsimuste korral sulgetakse probleem lahenduse staatusega „lahendamist vajav“. Selle eesmärk on kajastada asjaolu, et taotlejal on probleemi lahendamiseks ühtse ohutustunnistuse kehtivusaeg. Otsuse juurde kuuluvas tekstis tuleks selgitada hindajate põhjendusi.
- (c) 3. tüüpi küsimuste korral „Järelevalvet vajav(ad) allesjäänud küsimus(ed)“ Järelevalvet vajavate allesjäänud küsimuste lahendamise staatus, mis tähendab, et asjaomane riiklik

ohutusasutus jälgib küsimust oma järelevalvetegevuse käigus ühtse ohutustunnistuse kehtivusaja jooksul ja küsimuse staatuseks määratakse „lahendatud“. Lahendusele lisatud tekstis tuleks selgitada hindajate põhjendusi ja seda, mis riiklik ohutusasutus vastutab järelevalve käigus järeelmeetmete võtmise eest, välja arvatud juhul, kui see on ilmne, sest taotlus on esitatud ainult ühe liikmesriigi kohta.

- (d) 4. tüübi küsimuste korral, mille korral kohaldatakse kasutuspiirangut või -tingimust. Küsimus suletakse ja lahenduse küsimus määratakse piirangute või kasutustingimustega. Otsuse juurde kuuluvas tekstis tuleks selgitada hindajate põhjendusi.

Kui saadakse vastus lahendamata küsimusele, näeb hindaja, et küsimuse olek on muudetud lahendatuks ja küsimuse omanikuna vaatab ta vastuse läbi ja klassifitseerib vajaduse korral küsimuse ümber, et kajastada, kas probleem on rahuldavalt lahendatud või mitte. Viimasel juhul kannab hindaja oma otsuse ja selle põhjenduse probleemilogisse ning nõuab vajalikku lisateavet.

Hindaja toob välja selle, miks ei ole nõuetele vastavus tagatud, kuid seejärel peab taotleja määratlema vastavuse tagamiseks vajalikud meetmed ja leppima hindajaga kokku rakendamise ajakava. Kui ajakava ületab tunnistuse andmise eeldatava kuupäeva, tuleb teha täiendav otsus selle osas, kas lahendamata küsimus välistab ühtse ohutustunnistuse väljastamise.

Kui taotleja ei esita nõutavaid andmeid või kui taotleja esitatud lisateave ei ole küllaldane, võidakse hindamise ajakava pikendada või taotlus tagasi lükata. Taotluse tagasilükkamine on viimane abinõu ja kui ohutustunnistusi väljastav organ otsustab seda teha, esitatakse hindamisaruandes otsus ja selle põhjused ning taotlejat teavitatakse nendest. Iga tagasilükkamisotsus eeldab taotluse taasesitamist. Taotleja peab kandma nii tagasilükatud taotluse hindamisega seotud kulud kui ka ümberhindamise kulud.

10. Kvaliteedi tagamine

Ohutustunnistusi väljastava organi kohustus on tagada, et

- ▶ protsessi eri etappe on nõuetele vastavalt kohaldatud;
- ▶ piisavad tõendid näitavad, et hinnatud on taotluse asjakohaseid aspekte;
- ▶ taotleja on vastanud kõigile nõuetele mittevastavusega seotud küsimustele (s.o 3. ja 4. tüüpi küsimused) ja lisateabe päringutele;
- ▶ kõik 3. ja 4. tüüpi küsimused on lahendatud või lahendamata jätmise põhjused on selgesti dokumenteeritud;
- ▶ pädevale riiklikule ohutusasutusele on edastatud järelevalveks allesjäänud küsimus ja selles on asutusega kokku lepitud;
- ▶ tehtud otsused on dokumenteeritud, õiglasel ja järjepideval;
- ▶ hindamisaruandes esitatud arvamus ühtse ohutustunnistuse väljastamise kohta kajastab hindamist tervikuna.

Kui järeldatakse, et protsessi on nõuetekohaselt järgitud, piisab eespool nimetatud meetmete järgimise kinnitusest koos asjakohaste märkustega. Kui järeldatakse, et seda ei ole tehtud, tuleb selgelt esitada selle järelduse põhjused.

11. Auditid, kontrollid või külastused

Ohutustaseme hindamisega seotud asutustel on õigus teha külastusi ning taotleja kohapealset kontrolli ja auditeid.

Selles juhendis kasutatakse vastavaid termineid alljärgnevas tähenduses.

- ▶ **Audit** osutab struktureeritud sekkumisele, mille käigus hinnatakse raudteeveo-ettevõtjat konkreetse ohutusjuhtimise standardi või teatud auditi protokolliga suhtes. Auditeid võidakse teha distantsilt või kohapeal ning auditeerimisel kasutatakse mitmesuguseid tehnikaid, mille näidete hulka kuuluvad dokumentide läbivaatus, intervjuerimine ja valimikontroll.
- ▶ **Inspekteerimine** – vastavalt vajadusele ohutustunnistusi väljastava organi või asjaomase riikliku ohutuasutuse volitatud ja pädeva töötaja kasutamine raudtee-ettevõtja tegevuse konkreetse ja piiratud aspekti kontrollimiseks. Kontrollide viiakse läbi, et määrata kindlaks ohutusjuhtimise süsteemiga seotud nõuetele ja teatatud siseriiklikele eeskirjadele vastavus, või selgitada välja, kas väidetud või ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevates dokumentides esitatu vastab tõele ka tegelikkuses. Siin ette nähtud kontrolli käigus kontrollitakse, kas protsess on kehtestatud ja kui hästi see toimib. See ei tähenda teatud dokumentide või seadmete olemasolu kontrollimist märkeruudus, sest see võib üksnes teatada inspektorile, et miski on olemas, mitte et seda tegelikult kasutatakse.
- ▶ Taotleja juurde tehtavad kohapealsed **külastused**, mis ei kuulu kontrolli või auditi otstarbel tehtavate alla, kujutavad endast lühikese etteteatamisega tehtavaid sekkumisi, mille eesmärk on tutvuda raudteeveo-ettevõtja tegevuskoha teatud osadega ning jälgida, kas ohutusjuhtimise süsteemiga seotud protseduure rakendatakse nõuetekohaselt.

Kui amet tegutseb ohutustunnistusi väljastava organina, tuleb koordineerida kontrollide või külastuste eesmärgi ja ulatust ning igale hindamisega seotud asutusele määratud rolli, et vältida töö dubleerimist ja vähendada võimalust, et taotleja peab vastu võtma mitu auditit, kontrolli või külastust. Kui amet viib läbi kontrolli või külastuse, toetab ja abistab vastav asjaomane riiklik ohutuasutus (või asutused) ametit, et järgida taotleja tegevuspaigas (tegevuspaikades) kehtivaid mis tahes kohaldatavaid ohutuseeskirju.

Auditit, kontrolli või külastust läbiviivalt asutuselt eeldatakse, et asutus on kehtestanud sisekorra või -menetlused, milles on esitatud auditi, kontrolli või külastuse läbiviimise raamistik. Seejuures võib asutus vabatahtlikult järgida asjakohaste standarditega, näiteks juhtimissüsteemide auditeerimise juhiseid käsitlevate standarditega ISO 19011 ja ISO 17021 ning vastavushindamise standardiga ISO 17020 kehtestatud põhimõtteid ja nõudeid.

Auditite, kontrollide või külastuste tulemused on tõendid, millega võib põhjendada probleemilõigis talletatud probleemide menetlemise lõpetamist. Teatud juhtudel võivad aga tulla ilmsiks varem tuvastamata probleemid (näiteks nõuetele mittevastavuse juhtumid) ja siis tuleb need salvestada probleemilõigis uute probleemidena.

Auditi- ja kontrollimeetodite lisateave on *ameti järelevalvet käsitlevas juhendis*.

12. Hindamise ja järelevalve seos

Hindamise ja sellele järgneva järelevalve vahel on otsene korrelatsioon – hindamise tulemused annavad riiklikule ohutusasutusele ülevaate järelevalveks ning riikliku ohutusasutuse teostatava järelevalve järeldused on alusandmeteks ühtse ohutustunnistuse uuendamisele või ajakohastamisele eelnevale kordushindamisele.

Hindamisel tuvastatud probleemidele võib määrata edasise järelevalve, kui tegu ei ole oluliste mittevastavustega, mis välistaksid ühtse ohutustunnistuse väljastamise (st 4. tüübi küsimused), ning tingimusel, et pädev riiklik ohutusasutus sõlmib kokkulepped nende järelkontrolliks.

Järelevalve aitab selgitada välja, kui tõhusalt ohutusjuhtimise süsteem toimib, ning vastavaid tulemeid saab kasutada lähteandmetena ühtse ohutustunnistuse uuendamisele või ajakohastamisele eelneval taotluse kordushindamisel. Üksikasjalikumad teavet sisaldab *ameti juhend järelevalve kohta*.

13. Koolituskeskused, hoolduse eest vastutavad üksused ja ohtlike kaupade transport

Kooskõlas komisjoni otsuse 2011/765/EL artikliga 5 ja direktiivi (EL) 2016/798 artikli 13 lõikega 2 võib raudteeveo-ettevõtjale kuuluva koolituskeskuse tunnustamise märkida selle ühtsele ohutustunnistusele juhul, kui on täidetud järgmised eeltingimused:

- ▶ raudteeveo-ettevõtja ei ole turul ainus koolituse pakkuja;
- ▶ raudteeveo-ettevõtja pakub koolitust ainult oma töötajatele.

Taotleja peab taotluse esitamisel valima taotluse vormi 1. leheküljel koolituskeskuse tunnustamise valikuvõimaluse. On soovitatav, et asjaomane riiklik ohutusasutus kinnitaks oma hindamisaruandes raudteeveo-ettevõtja koolituskeskuse tunnustamist ning et kinnitus tunnustamise kohta oleks esitatud ühtses ohutustunnistuses, isegi kui see riiklik ohutusasutus ei ole ohutussertifitseerimise asutus.

Raudteeveo-ettevõtjatel, kes tegutsevad hoolduse eest vastutavate üksustena ja hooldavad veeremiüksusi üksnes oma tegevuseks, ei ole kohustust omada hooldusüksuse sertifikaati vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 779/2019 artikli 3 lõike 2 punktile b. Nende hooldussüsteem peab siiski vastama määruse II lisale. Kõnealused raudteeveo-ettevõtjad peavad ühtse ohutustunnistuse taotlemisel esitama tõendid selle lisa nõuete täitmise kohta. Taotleja peaks taotluse vormi 1. lehekülje asjakohases osas ühtses kontaktpunktis märkima, kas soovib, et teda sel viisil hinnatakse. Sellise taotluse kajastamiseks kuvatakse ühtses ohutustunnistuses asjakohane sõnastus.

Asjaolu, et seda on taotluse osana hinnatud, võib lisada välja antud ühtsele ohutustunnistusele lisateabe jaotises.

Kui taotleja on tegevusvaldkonna osana osutanud ohtlikele kaupadele, peaks ohutussertifitseerimise asutus olema teadlik, et ta peab konsulteerima ohtlike kaupade raudteeveo pädeva asutusega, et teha kindlaks, kas asjaomased õigusaktid on täidetud. Kui amet tegutseb ohutussertifitseerimise asutusena, toimub konsulteerimine tegevuspiirkonna asjaomas(t)e riikliku(riiklike) ohutusasutus(t)e kaudu.

14. Vahekohtumenetlus, läbivaatamine ja apelleerimine

14.1. Vahekohtumenetlus

Vahekohtumenetlus kohaldub üksnes juhtudele, kus ohutustunnistust andvaks organiks on amet, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikes 7.

Ohutustaseme hindamise käigus võib amet enne ühtse ohutustunnistuse väljastamist puudutava otsuse langetamist mitte nõustuda ühe või enama riikliku ohutusasutuse teostatud hindamise tulemusega.

Kui amet ei nõustu ühe või mitme riikliku ohutusasutuse hindamise negatiivse tulemusega ja mõlemale poolele vastuvõetava hindamistulemuse suhtes ei jõuta kokkuleppele, võib vastav riiklik ohutusasutus saata küsimuse lahendamiseks ameti apellatsiooninõukogule. Sellisel juhul peatab amet otsuse tegemise protsessi kuni vahekohtumenetluse lõpuni. Seega ei arvestata vahekohtumenetluse taotlemisest apellatsiooninõukogu otsuseni kuluvat aega ohutustaseme hindamise ajakava osana.

Taotlejat teavitatakse kontaktpunkti kaudu vahekohtumenetlusest tingitud hindamise ajakava pikendamisest.

Kui apellatsiooninõukogu nõustub ameti seisukohaga, võtab amet oma otsuse viivitamata vastu ja väljastab ühtse ohutustunnistuse. Kui apellatsiooninõukogu nõustub riikliku ohutusasutuse hinnanguga, annab amet viivitamata ühtse ohutustunnistuse sellise tegevuspiirkonna kohta, millest on välja arvatud võrgustiku need osad, mille suhtes anti negatiivne hinnang.

Vahekohtumenetluse taotlused esitatakse apellatsiooninõukogu(de)le. Apellatsiooninõukogu(de) sekretär registreerib menetluse ühtses kontaktpunktis.

Vahekohtumenetlusega tegeleva apellatsiooninõukogul on juurdepääs kogu taotlusdokumentatsioonile, mis on kättesaadav ühtses kontaktpunktis. Apellatsiooninõukogu otsustab, kas kinnitada ameti otsuse eelnõu ühe kuu jooksul pärast seda, kui riiklik ohutusasutus või -asutused on esitanud taotluse vahekohtumenetluse algatamiseks.

Apellatsiooninõukogu otsusest teavitatakse kõiki ohutushindamise osapooli, sealhulgas taotlejat, ühtse kontaktpunkti kaudu.

Sama vahekohtumenetluse kord kehtib ka ameti ja riikliku ohutusasutuse lahkarvamuse korral, kui viimane leiab järelevalve käigus, et ameti väljastatud ühtse ohutustunnistuse omanik ei täida enam tunnistuse väljastamise tingimusi ja palub ametil kui ohutustunnistusi väljastaval organil tunnistust piirata või see tühistada.

Arvestades et vahekohtumenetlus pikendaks hindamist, täpsustab amet vahekohtumenetlusega seotud eri vahe-eesmärgid ühtse kontaktpunkti tulemustabelis (vt ka [jaotis 3.2](#)).

14.2 Läbivaatamine

Läbivaatamismenetlus kohaldub nii ametile kui ka ohutustunnistust andva organina tegutsevale riiklikule ohutusasutusele, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikes 12.

Juhul, kui ohutustunnistust andev organ keeldub ühtse ohutustunnistuse väljastamisest või väljastab ühtse ohutustunnistuse piirangute või kasutustingimustega, mis erinevad taotleja poolt taotlusvormis määratletutest, võib taotleja nõuda otsuse läbivaatamist ühe kuu jooksul alates vastava teatise saamisest. Taotleja peab vastava nõude esitama kontaktpunkti kaudu.

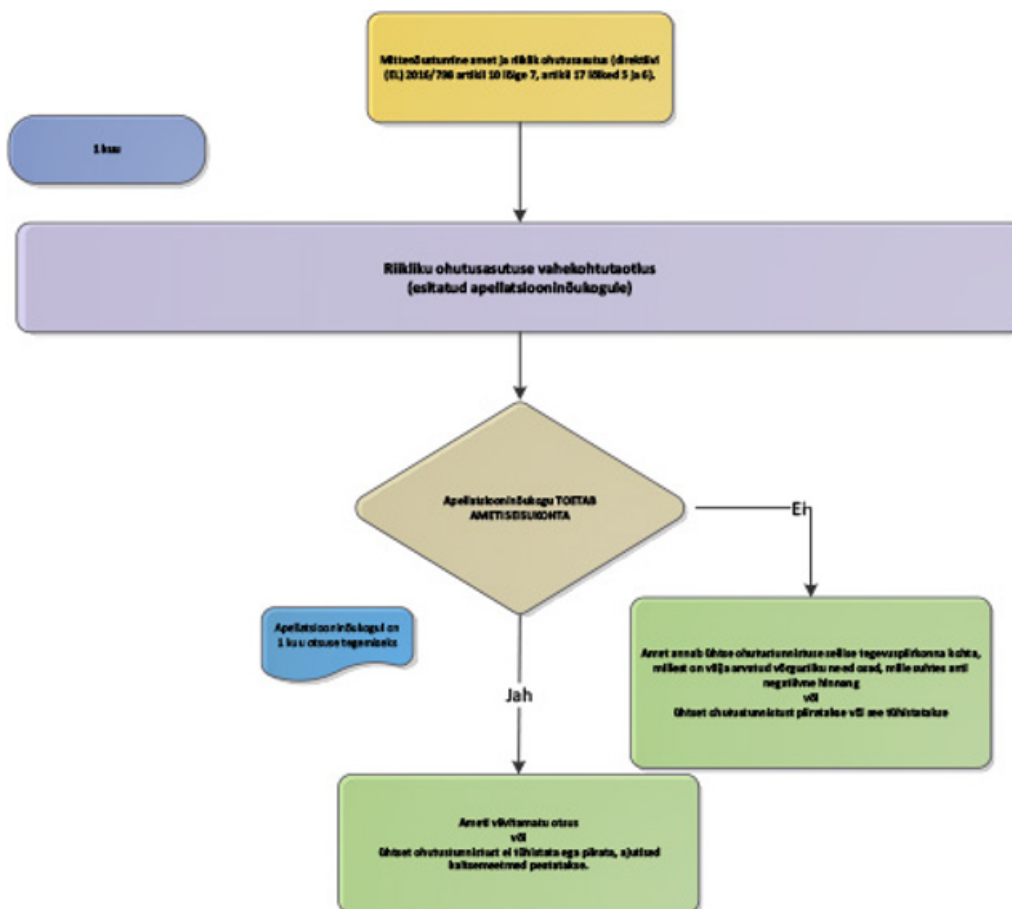
Taotleja peab läbivaatamise taotlust põhjendama ning lisama loetelu aspektidest, mida tema seisukohast ei ole ohutustaseme hindamisel asjakohaselt arvesse võetud. Seda tehes peab taotleja arvestama sellega, et ohutustunnistust andev organ jätab tähelepanuta täiendavad tõendusmaterjalid, mis on koostatud pärast otsusest teavitamist. Kui taotleja soovib uute tõendite läbivaatamist ja hindamist, saab seda teha ainult uue taotluse raames.

Juhtumi läbivaatamisel järgib ohutustunnistust andev organ asutusesisest kodukorda, et tagada menetlusel erapooletus. Muu hulgas võib organ kasutada hindajaid, kes ei olnud esmasesse hindamisse kaasatud, kui see on mõistlikult teostatav. Läbivaatamismenetlusel järgitakse ohutustaseme hindamise protsessi struktuuri, kuid läbivaatamine on piiratud küsitavuste ja probleemidega, mis olid esmasel hindamisel negatiivse otsuse aluseks. Lisaks ei tee asjaomased asutused ühtegi auditit, inspekteerimist ega külasta taotleja tegevuskohta(sid) seoses läbivaatamistaotluses sisalduvate küsimuste loeteluga.

Ohutustunnistust andva organi seisukoht esmase otsuse kinnitamise või selle tühistamise kohta edastatakse kontaktpunkti kaudu kõigile ohutustaseme hindamisega seotud pooltele (muu hulgas taotlejale) kahe kuu jooksul alates läbivaatamise taotluse saamise kuupäevast. Kui negatiivne otsus tühistatakse läbivaatamismenetluse käigus, väljastab ohutustunnistusi väljastav organ viivitamata uue ühtse ohutustunnistuse. Läbivaatamise järel väljastatav tunnistus on sama tüüpi nagu esialgne tunnistus, mis läbivaatamiseks esitati (uus/ajakohastatud/uuendatud). Ohutustunnistuse originaal on andmebaasis ERADIS kehtetuks tunnistatud. Kui ohutustunnistusi väljastav organi negatiivne otsus kinnitatakse, võib taotleja esitada kaebuse järgmistele:

- ▶ - apellatsiooninõukogu – taotluste korral, mille ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud amet – vt ka [punkt 14.3](#); või
- ▶ - riiklik apellatsiooniasutus vastavalt asjakohasele riiklikule menetlusele taotluste korral, mille ohutustunnistusi väljastavaks organiks on riiklik ohutusasutus.

Joonis 5. Vahekohtumenetluse vooskeem

14.3 Edasikaebeõigus

Pärast läbivaatamise taotlemist ja juhul, kui negatiivne otsus kinnitatakse, võib taotleja esitada ohutustunnistusi väljastava organi otsuse suhtes kaebuse, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikes 12.

Ameti määruse (EL) 2016/796 artikli 59 kohaselt võivad otsuse suhtes kaebuse esitada ka füüsilised või juriidilised isikud, kui otsus neid otseselt ja individuaalselt mõjutab, isegi kui otsus on adresseeritud teisele isikule (st antud juhul taotlejale).

Kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on riiklik ohutusasutus, annab apellatsioonimenetlusest ülevaate riikliku ohutusasutuse rakendusjuhend.

Kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on amet, kohaldub alljärgnev apellatsioonimenetlus.

Taotleja esitab kaebuse apellatsiooninõukogule. Apellatsiooninõukogu kohtusekretär teavitab asjaomast projektijuhti ning projektijuht määrab kaebuse esitamise kuupäevad töölaual ja laadib vajaduse korral üles kõik dokumendid. Apellatsiooninõukogu otsustab 3 kuu jooksul

pärast kaebuse esitamist, kas kaebus rahuldada või tagasi lükata. Apellatsiooninõukogu otsus kaebuse kohta registreeritakse kontaktpunktis.

Kui appellatsiooninõukogu leiab, et kaebus on põhjendatud, saadab ta juhtumi ametile tagasi. Amet vaatab oma otsuse appellatsiooninõukogu soovitusi järgides tegevuspiirkonna riikliku ohutusasutuse või asutustega koordineeritult läbi. Selles protsessis järgitakse ameti asutusesisest kodukorda ja tagatakse erapooletus, muu hulgas võidakse võimalusel kasutada hindajaid, kes ei olnud esmasesse hindamisse kaasatud. Apellatsiooninõukogu otsused registreeritakse kontaktpunktis.

Kui otsus, mille suhtes algatati appellatsiooninõukogu või riikliku appellatsiooniasutuse appellatsioonimenetlus, tühistatakse, väljastab ohutustunnistust andev organ ühtse ohutustunnistuse viivitamata ja hiljemalt ühe kuu jooksul pärast appellatsiooninõukogu järelduste teatavaks tegemist.

Apelleerimise üksikasjalikud menetluseeskirjad on esitatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/867 [*ameti appellatsiooninõukogu(de) kodukorra kohta*]. Kaebuse esitamise lõiv määratakse kindlaks vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2018/764 lõivude ja tasude kohta.

14.4 Kohtulik läbivaatamine

Riiklike ohutusasutuste otsused on võimalik kohtus läbi vaadata.

Kui ohutustunnistust andvaks organiks on amet, on selle otsused võimalik kohtus läbi vaadata Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 263 alusel. Hagi ameti poolt tehtud otsuste tühistamiseks või kohaldatava tähtaja jooksul toimingute tegemata jätmise pärast võib Euroopa Liidu Kohtusse esitada alles pärast seda, kui kaebemenetlused (vt ka [jaotis 14.3](#)) on ammendatud, nagu on sätestatud määruse (EL) 2016/796 artiklis 63.

Kui ohutustunnistust andvaks organiks on riiklik ohutusasutus, on selle otsused võimalik kohtus läbi vaadata riiklike õigusaktide sätete kohaselt. Kohtuliku läbivaatamise taotlemise protseduuri kirjeldatakse pädeva riikliku ohutusasutuse rakendusjuhendis.

15. Ühtse ohutustunnistuse ajakohastamine ja uuendamine

Direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõigete 13 ja 14 kohaselt tuleb ühtset ohutustunnistust uuendada, kui raudteeveo-ettevõtja **tegevuse liik või ulatus oluliselt muutub või ta soovib oma tegevuspiirkonda laiendada**. Ühtse ohutustunnistuse omanik peab ohutustunnistust andvat organit viivitamatult teavitama, kui ta kavandab vastavate muudatuste tegemist. Muudatused võivad olla tehnilised, tegevusalased või organisatsioonilised.

Kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikega 15 võib ühtse ohutustunnistuse uuendamine olla vajalik ka siis, kui ohutuse õigusraamistikus viiakse sisse olulisi muutusi.

Ühtse ohutustunnistuse uuendamine võib olla ka nõutav, kui selle väljastamise alustingimused on muutunud, ilma et see mõjutaks tegevuse liiki, ulatust või tegevuspiirkonda. Näiteks kui kogu ohutusjuhtimissüsteem on läbi vaadatud ja selle tulemusena on muudetud kõiki menetlusi. Kui taotleja ei ole kindel, kas ajakohastamine on vajalik, peaks ta pöörduma nõu saamiseks asjaomase ohutustunnistusi väljastava organi poole.

Ühtse ohutustunnistuse uuendamine on kohustuslik neile ühtset ohutustunnistust juba omavatele raudteeveo-ettevõtjatele, kes soovivad pärast praeguse ühtse ohutustunnistuse kehtivusaja lõppu raudteetoimingutega jätkata.

Ohutustunnistusi väljastav organ võib juhtida taotleja tähelepanu sellele, et tema ühtset ohutustunnistust on vaja ajakohastada või uuendada. On hea tava, et seda tehakse vähemalt kuus kuud enne olemasoleva ohutustunnistuse kehtivuse lõppemist. Ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise või uuendamise tegelik taotlemine ei tohiks toimuda ohutustunnistusi väljastava organi algatusel, vaid raudteeveo-ettevõtja tegevusena.

Ajakohastamise või uuendamise taotlemisel peab raudteeveo-ettevõtjal olema kehtiv ühtne ohutustunnistus, mis on väljastatud ühtse ohutustunnistusega hõlmatud tegevuspiirkonna jaoks.

15.1 Ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise vajaduse hindamine

Ühtset ohutustunnistust on vaja ajakohastada üksnes juhul, kui selle väljaandmise tingimusi, st käitamise tüüpi, piirkonda või ulatust on oluliselt muudetud. Kui taotleja kaalub, kas esitada ajakohastatud taotlus, peaks ta võtma arvesse, et selle hindamise õiguslik tähtaeg on 5 kuud (esialgse läbivaatamise korral 1 kuu ja üksikasjaliku hindamise korral 4 kuud). Seepärast peab taotleja arvestama nii olemasoleva tunnistuse aegumiskuupäeva kui ka kuupäeva, milleks sertifikaati on vaja ajakohastada. Kui need kuupäevad on lähestikku, siis võib olla parem variant oodata või prognoosida praeguse ühtse ohutustunnistuse kehtivusaja lõpuni jäänud aega. See aitab taotlejatel vältida tarbetuid kulusid.

Allpool on välja toodud ülevaatlik kokkuvõte.

- (a) *Raudteeveo-ettevõtja loob ja kasutab ohutusjuhtimise süsteemi, mis tagab tema tegevusega seotud kõigi riskide kontrollimise (muu hulgas muutuste ohutu haldamise). Ohutusjuhtimise süsteemi osana jälgib raudteeveo-ettevõtja ka ohutusjuhtimise süsteemiga seotud korra (muu hulgas riskikontrollimeetmete) nõuetekohast rakendamist ja selle efektiivsust.*
- (b) *Ohutustunnistuse väljastamise eest vastutab ohutustunnistusi väljastav organ. Pärast ühtse ohutustunnistuse väljastamist teostab riiklik ohutusasutus järelevalvet selle üle, et raudteeveo-ettevõtja täidaks jätkuvalt õiguslikku kohustust kasutada ohutusjuhtimise süsteemi.*
- (c) *Ohutustunnistuse uuendamise tingimused on sätestatud direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikes 13, artiklis 10 lõikes 14 ja artikli 10 lõikes 15.*
- (d) *Rakendusmääruse (EL) 2018/763 II lisa kohaselt on ühtse ohutustunnistuse omanik kohustatud teavitama ohutustunnistusi väljastavat organit kõigist tegevuse liigi, ulatuse või tegevuspiirkonnaga seotud olulistest muudatustest.*

Kehtiva ühtse ohutustunnistuse uuendamiseks peab raudteeveo-ettevõtja esitama kontaktpunkti kaudu taotluse.

Taotleja kirjeldab kavandatud muudatusi, sealhulgas vajaduse korral riskihindamist (see võib eeldada riskihindamise ühise ohutusmeetodiga (EL) 402/2013 nõutavate meetmete kasutamist, kui muudatust peetakse oluliseks). Tuleb märkida, et määruses (EL) nr 402/2013 määratletud olulisuse mõiste ei ole sama mis määruses (EL) 2018/763 osutatud märkimisväärsuse mõiste. Viimane viitab ainult eespool nimetatud juhtumitele, samas kui esimene võib kehtida suurema hulga võimalike muudatuste kohta.

Dokumentatsioonis sisse viidud muudatusi võib mitmeti välja tuua (näiteks tabelleid või esiletõstetud teksti kasutades), kuid neile tuleb selgelt osutada tabelites, mis sisaldavaid ristviiteid õigusnõuetega seondult taotlustoimikule, mis on lisatud taotlustoimikule.

Ühtse ohutustunnistuse uuendamisel peab ohutusjuhtimise süsteemi kordushindamise ulatus olema proportsionaalne muutuste sisseviimisega kaasneva riskitasemega ja keskenduda tuleb asjakohastele valdkondadele.

Selleks et teha kindlaks asjakohased nõuded, mille alusel ajakohastamise taotlust hinnata, kaaluvad ohutushindamises osalevad asutused eelmises taotluses esitatud dokumentaalsetes tõendusmaterjalides tehtud muudatusi ja võtavad arvesse varasemate järelevalvetoimingute tulemusi.

Taotleja peaks lisama ajakohastamise taotlusele ka teabe meetmete kohta, mis on võetud eelmisest hindamisest tulenevate lahendamata küsimuste (4., 3. ja 2. tüübi) lahendamiseks, ning tabeli kõigi muude muudatuste kohta, mis on tehtud ohutusjuhtimissüsteemis lisaks nendele, mida ajakohastatakse.

Samuti peaks taotleja olema teadlik sellest, et ohutustunnistusi väljastav organ võtab ühendust asjaomaste riiklike ohutusasutustega, et saada teavet järelevalvetoimingute kohta, mida nad võivad olla teinud ajavahemikul ühtse ohutustunnistuse väljaandmisest kuni ajakohastamisaotluse esitamiseni.

Kõik eelnev ei välista sellegipoolest võimalust, et ohutustaseme hindamisega seotud asutused teostavad teatud juhtudel taotlustoimiku täieliku kordushindamise. Täielik kordushindamine võidakse näiteks teha siis, kui taotleja ei esita piisavalt teavet ohutusjuhtimise süsteemis sisse viidud muudatuste kohta või kui taotlus on esitatud ühelt reguleerivalt korralt teisele ülemineku kohta või kui eelneva järelevalvetegevuse käigus tõstatus olulisi küsitavusi või probleeme.

15.2 Tegevuse liik ja ulatus

Terminite „tegevuse liik“ ja „tegevuse ulatus“ tähendus on direktiivi (EL) 2016/798 artiklis 3 määratletud alljärgnevalt.

(a) **Tegevuse liik** võib olla alljärgnev:

1. *reisijatevedu (mis hõlmab või ei hõlma kiirrongidega vedu);*
2. *kaubavedu (mis hõlmab või ei hõlma ohtlike kaupade vedu);*
3. *ainult rongide koostamise ja manööverdamise teenus.*

(b) **Tegevuse ulatus** määrab alljärgnev:

1. *reisijate arv ja/või kaubavedude maht;*
2. *asjaomase raudteeveo-ettevõtja eeldatav suurus, mis määratakse raudteesektoris töötava personali arvu järgi (mikro-, väike-, keskmine või suurettevõte).*

Tegevuse liigi osas tunnistatakse, et teenuste liike võib olla teisigi, mille näideteks on eraomandis olevatel manöövrivõtetel teostatavad toimingud, veeremiüksuste teimimine jne. Vastavad teenuste täiendavad liigid tuleks taotlusvormil välja tuua.

15.3 Tegevuspiirkonna laiendamine

Tegevuspiirkonna laiendamisel peab raudteeveo-ettevõtja viima eelmisel taotlemiskorral esitatud tõendusmaterjalides sisse vajalikud muudatused. See peab hõlmama asjakohaseid nõudeid, mis on sätestatud uuele tegevuspiirkonnale kohalduvates teatatud siseriiklikes eeskirjades. Taotleja peab samuti tõendama, et ta on arvestanud uue tegevusega kaasnevaid lisariske ja et see on integreeritud tema ohutusjuhtimise korda.

Vastava uuendamise taotluse esitamisel teavitatakse sellest kõiki eelmise ohutustaseme hindamisega seotud asutusi ka siis, kui muudatus mõjutab vaid ühte asutust.

15.4 Muudatused ohutuse õigusraamistikus

Raudteeveo-ettevõtja peab oma ohutusjuhtimise süsteemi protsesside abil tuvastama mis tahes olulised muudatused ohutuse õigusraamistikus (näiteks uue Euroopa Liidu määruse, siseriikliku määruse, muu hulgas uute või muudetud teatatud siseriiklike ohutuseeskirjade vastuvõtmise) ning nendega tegelema (näiteks tagama vastavuse õigusnõuetele ja muudele ohutusnõuetele, muutma juhtimisprotsessi). Seega on raudteeveo-ettevõtja vastutav uute või muudetud õigusnõuete järgimise eest. Riiklik ohutusasutus peab oma ülesannete osana ohutuse õigusraamistikku edendama. Sellest tulenevalt eeldatakse, et riiklik ohutusasutus pakub raudteeveo-ettevõtjale asjakohast tuge ohutuse õigusraamistikus sisse viidud muudatuste sisu mõistmisel.

15.5 Muudatused ühtse ohutustunnistuse väljastamise alustingimustes

Üldreeglina on raudteeveo-ettevõtja kohustatud ohutustunnistusi väljastavat organit teavitama, kui ta kavatab viia sisse muudatusi ühtse ohutustunnistuse väljastamise alustingimustes. See hõlmab mitmesuguseid muutusi, mida raudteeveo-ettevõtja võib planeerida. Vastavad muudatused varieeruvad lihtsatest administratiivsetest muudatustest oluliste tegevusalaste muudatusteni (näiteks ohutusjuhtimise süsteemiga seotud protseduuride selline muudatus, mida peetakse määruse (EL) 402/2013 kohaselt oluliseks).

Administratiivsed muudatused on piiratud ühtses ohutustunnistuses sisalduva põhiteabe (näiteks õigusliku vormi, registrinumbri ja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri) muutusega ning need ei mõjuta tegevuse liiki, ulatust või tegevuspiirkonda. Selliste administratiivsete muudatuste korral võib olla kohaldatav ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise lihtsustatud protsess ning ohutustunnistusi väljastav organ otsustab raudteeveo-ettevõtja taotluse saamisel, kas vajalik on ühtse ohutustunnistuse uuendamine.

Enne mainitud lihtsustatud protsessi rakendamist puudutava otsuse tegemist on ohutustunnistusi väljastaval organil soovitatav veenduda, et teada antud muudatus ei varja tegevusalaseid muudatusi, mis võiksid mõjutada rongi käitamist (näitena võib tuua nime või registriandmete muutmise, mis on tingitud ettevõtte ümberstruktureerimisest või kahe erineva ettevõtte ühinemisest, millega kaasneb ohutusega seotud ülesannete ja kohustuste ümberjaotamine).

15.6 Näited potentsiaalselt ohutustunnistuse ajakohastamist eeldavatest muudatustest

Tegevuse liigi või ulatusega seotud mis tahes oluline muudatus eeldab ühtse ohutustunnistuse ajakohastamist. Peale selle on ühtse ohutustunnistuse uuendamine vajalik tegevuspiirkonna laiendamise korral. Raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi sätted tuleb kehtestada nii, et need kehtiksid kavandatud tegevuspiirkonna korral (näiteks erinevate liikmesriikide taristute korral).

Enamikel juhtudel on ajakohastamine vajalik tunnistuses täpsustatud tegevuse liigi mis tahes muudatuste korral.

Tegevuse ulatust puudutavate muudatuste korral on vajalik põhjalikum süüvimine, sest vastav teave ei kajastu tunnistuses otseselt ning sõltub rohkem ettevõtte ressursside ja äritegevuse tulemuslikkusega seotud muutustest.

Kordushindamine ja tunnistuse uuendamine on nõutav kõigi oluliseks peetavate muudatuste korral. See kohaldub olenemata sellest, kas asjaomane muudatus on tingitud ettevõttesisestest äritegevusega seotud arengutest või mõne teise ettevõtte tegevuse ülevõtmisest.

Kui näiteks reisijatevedu pakkuv raudteeveo-ettevõtja kavatseb pärast ühinemist või mõne teise ettevõtte omandamist hakata tegelema ka kaubaveoga, tuleb seda pidada raudteeveo-ettevõtja osutatavate teenuste liigi ja ulatuse oluliseks muudatuseks ning sellisel juhul on vajalik ühtse ohutustunnistuse uuendamine.

Kui muudatus ei mõjuta tegevuse liiki ega ulatust või kui ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise vajadus ei ole ilmne, võib osutada vajalikuks raudteeveo-ettevõtja tegevusega seotud uute või suurenenud riskide parameetrina kasutamine. Samuti tuleb hinnata seda, kas raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteem võimaldab muudatust ohutult hallata. Nagu juba mainitud, peab ohutusjuhtimise süsteemi kordushindamise ulatus olema proportsionaalne muutuste sisseviimisega kaasneva riskitaseme ning muudatuste olemuse ja tähtsusega. Taotleja peaks alati tegema riskihindamise ning vajaduse korral kohaldama riskihindamise ühise ohutusmeetodi määruse (EÜ) nr 352/2009 sätteid. See tähendaks analüüsi selle kohta, kas muudatus on oluline või mitte:

- (a) **Näide 1. Tunnistuse halduslik ajakohastamine on vajalik raudteeveo-ettevõtja õigusliku vormi muutmisel.** Raudteeveo-ettevõtja õigusliku nimetuse muutmine ei tohiks siiski nõuda raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimissüsteemi ümberhindamist, sest tegemist on haldusaktiga ja selle toimimist ei muudeta; sellisel juhul võib juhul, kui tegemist on ainsa muudatusega, võtta lihtsustatud menetluse vastu ajakohastatud otsusega ilma ametliku hinnanguta ja toimikusse lisatud märkusega, milles kirjeldatakse muudatuse põhjust. Taotlejalt oodatakse kirjalikku kinnitust selle kohta, et ei ole toimunud muid muudatusi, mis nõuaksid ühtse ohutustunnistuse ametlikumat ajakohastamist;
- (b) **Näide 2.** Väiksema riski muutmine (nt üleminek reisijateveolt, sealhulgas kiirrongiveolt reisijateveole, välja arvatud kiirrongiteenused) on üldiselt haldustoiming, mille korral kontrollitakse raudtee-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi mõju üksnes minimaalselt, sellisel juhul võib lihtsustatud menetluse vastu võtta ajakohastatud otsusega, mis ei sisalda ametlikku hinnangut, ning toimikusse lisatud märkusega, milles kirjeldatakse muudatuse põhjust;
- (c) **Näide 3.** Riskitaset tõstvaid muudatusi (näiteks ohtlike kaupade vedu mittehõlmavalt kaubaveolt üleminek kaubaveole, mis hõlmab ohtlike kaupade teenuseid) peetakse riskihindamise ühise ohutusmeetodi määruse (EL) nr 402/2013 kohaselt tõenäoliselt oluliseks muudatuseks, kuid see muudaks selle ka ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise seisukohast oluliseks muudatuseks, sest see muudab tegevuse liiki. See eeldab muudatuse hindamist ohutusjuhtimise süsteemi sätete suhtes ja ühtse ohutustunnistuse uuendamist. Olulise muudatusena nõuab see ka hindamisasutuse aruande esitamist, nagu on nõutud määruses;

- (d) **Näide 4.** Muudatusi, mis võivad tekitada operatsioonile suuremaid riske, võib pidada olulisteks muudatusteks, mis nõuavad ühtse ohutustunnistuse ajakohastamist, mistõttu oleks vaja hinnata muudatust ohutusjuhtimissüsteemi sätete alusel ja kaaluda, kas muudatus on riskihindamise ühise ohutusmeetodi määruse (EL) nr 402/2013 kohaselt oluline. Kaubaveoettevõtjat, kes läks reisijateveoturule kas tellimusveolepingute alusel või lisateenuseid osutades reisirongiettevõtjana, kellel on mitu teenust, tuleks tavaliselt käsitada olulise muudatusena, sest see muudab tegevuse liiki. Vajalik oleks riskihindamine ja selle kaalumine, kas muudatus on oluline vastavalt kohaldatud riskihindamise ühise ohutusmeetodi määrusele (EL) nr 402/2013;
- (e) **Näide 5.** Lähtudes sellest, et raudteeveo-ettevõtja sisemine ümberstruktureerimine võib kahjustada selle ohutusjuhtimise süsteemiga seotud korda ning et vajalik võib olla ohutusjuhtimise süsteemiga seotud olemasolevate protsesside ja protseduuride ümberkujundamine või uute väljatöötamine, tuleb sellist ümberstruktureerimist pidada oluliseks muudatuseks riskihindamise ühise ohutusmeetodi määruse (EL) nr 402/2013 raames. Samuti võib olla vaja kaalutleda, kas muudatused olid nii suured (olulised), et on vaja ajakohastada ühtset ohutustunnistust.
- (f) **Näide 6.** Marsruudi muutmist võib pidada oluliseks muudatuseks, kui tegevust kavandatakse liinile või võrgustiku osale, kus raudteeveo-ettevõtja pole varem tegutsenud (välja arvatud ajutised ümbersuunamised) ja vastav uus marsruut suurendaks riske (näiteks tooks vastavale raudteeveo-ettevõtjale kaasa uue riski). Kui olemasolev ühtne ohutustunnistus sisaldab liinide loetelu ja uus liin sellel ei ole, tuleb ühtset ohutustunnistust ajakohastada. Riskihindamine on samuti vajalik ja tuleb kaaluda, kas muudatus on riskihindamise ühise ohutusmeetodi määruse (EL) nr 402/2013 alusel oluline.
- (g) **Näide 7.** Teenuse pakkumise sageduse suurendamine võib tõsta raudteeveo-ettevõtja riskitaset, näiteks võivad sellega kaasneda liinide potentsiaalsest ülekoormatusest tingitud riskid. Selliseid muudatusi ei tohiks käsitada oluliste muudatustena, kuid neid võib pidada oluliseks; neid saab ohutult hallata raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimissüsteemi kaudu riskihindamise ning riskihindamise ühise ohutusmeetodi määruse (EL) nr 402/2013 järgimise kaudu.
1. Ohutusjuhtimise süsteemis on kehtestatud protsessid ja protseduurid, mis võimaldavad hoida riske kontrolli all ning võtta raudteeveo-ettevõtja tegevuse jälgimise käigus mittevastavuste tuvastamisel asjakohaseid ennetusmeetmeid või parandusmeetmeid.
 2. Raudteeveo-ettevõtja teavitab muudatustest riiklikke ohutusasutusi, mis võimaldavad riiklikul ohutusasutusel määrata kindlaks täiendavad järelevalveülesanded, mis lisatakse raudteeveo-ettevõtja järelevalve strateegiasse ja kavasse.
- (h) **Näide 8.** Sarnaselt võib riskitaset tõsta näitajate „marsruudi reisijakilomeetrite arv aasta kohta“ või „kauba tonnkilomeetrite arv aasta kohta“ suurenemine, sest see mõjutab tegevuse mastaapi. Vastavaid muutusi ja seonduvaid riske saab siiski samuti ohutult hallata raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi abil (vt näide 7 ülal). Riiklik ohutusasutus saab seda kontrollida raudteeveo-ettevõtja järelevalvetgevuse käigus, võttes arvesse raudteeveo-ettevõtja edastatud teavet muudatuste haldamise kohta.

16. Ühtse ohutustunnistuse uuendamine

Ühtset ohutustunnistust uuendatakse taotleja nõudmisel enne selle kehtivusaja lõppu, et tagatud oleks talitluspidevuseks vajaliku tunnistuse olemasolu. Pikendamise õiguslik tähtaeg on 5 kuud (esialgse läbivaatamise korral 1 kuu ja üksikasjaliku hindamise korral 4 kuud). Taotleja peab kehtiva ühtse ohutustunnistuse uuendamist taotlema kontaktpunkti kaudu (vt ka [jaotis 3.2](#)).

Uuendamise korral järgivad asjaomase tegevuspiirkonna asutused kordushindamisel suunatud ja proportsionaalset lähenemist, kontrollivad eelmisel taotlemiskorral esitatud tõendusmaterjalides sisse viidud muudatusi ning võtavad uuendamise taotluse hindamise seisukohast oluliste nõuete kindlaks määramiseks arvesse ka eelneva järelevalvetegevuse tulemusi.

See ei välista sellegipoolest võimalust, et ohutustaseme hindamisega seotud asutused teostavad teatavatel juhtudel taotlustoimiku täieliku kordushindamise. Täielik kordushindamine võidakse näiteks teha siis, kui taotleja ei esita piisavalt teavet ohutusjuhtimise süsteemis sisse viidud muudatuste kohta või kui eelneva järelevalvetegevuse käigus tõstati olulisi küsitavusi või probleeme.

Ühtse ohutustunnistuse uuendamise taotluse võib ühendada sama ühtse ohutustunnistuse ajakohastamise taotlusega. Näiteks taotleja, kellel on ühtne ohutustunnistus, mis hõlmab tegevuspiirkonda kahes liikmesriigis.

Taotlejad peavad hoolikalt kaaluma, millal teha uuendamine ja kas ühendada see oma taotluse ajakohastamisega.

17. Ühtse ohutustunnistuse piiramine või tühistamine

Ühtse ohutustunnistuse väljastanud ohutustunnistust andev organ võib ohutustunnistust piirata või selle tühistada. Ohutustunnistust piiratakse või see tühistatakse siis, kui riiklik ohutusasutus teavitab ohutustunnistust andvat organit sellest, et järelevalvetegevuse tulemusena on leitud, et ühtse ohutustunnistuse omanik ei täida enam tunnistuse andmise tingimusi.

Kui riiklik ohutusasutus tuvastab tõsise ohutusriski, võib ta kohaldada proportsionaalseid täitemeeteid. Näiteks võib riiklik ohutusasutus otsustada peatada raudteeveo-ettevõtja raudteeveotegevuse. Ohutustunnistust andev organ hindab selle otsuse põhjal, kas on vajalik ühtse ohutustunnistuse piirangutega ajakohastamine või selle tühistamine, mida kasutatakse viimase meetmena. Kui amet tegutseb ohutussertifitseerimise asutusena, esitab riiklik ohutusasutus piirangu või tühistamise põhjenduse ning enne otsuse tegemist toimub tegevuspiirkonna asutuste vaheline koordineerimine.

Raudteeveo-ettevõtjal, kelle ühtne ohutustunnistus piiratakse või tühistatakse, on õigus esitada ohutustunnistusi väljastava organi otsuse peale kaebus (vt jaotis 14.3).

Kõiki riikliku ohutusameti ühtse ohutustunnistuse piiramise taotlusi hallatakse ühtses kontaktpunktis. Kui otsustatakse ühtset ohutustunnistust piirata, annab ohutustunnistusi väljastav organ välja uue ühtse ohutustunnistuse, mis sisaldab piiranguid või kasutustingimusi.

Kõiki riikliku ohutusameti kehtiva ühtse ohutustunnistuse tühistamise taotlusi, mille see riiklik ohutusamet on väljastanud, hallatakse kehtivate protseduurireeglite kohaselt otse andmebaasis ERADIS. Ühtsesse kontaktpunkti ei ole vaja teha eraldi kannet.

Taotleja võib taotleda oma ühtse ohutustunnistuse ajakohastamist, et eemaldada kasutuspiirang või -tingimus. Sellise taotluse esitamisel peab taotleja esitama tõendid selle kohta, et piirangu aluseks olnud asjaolud enam ei kehti, ning esitama kõik vajalikud tõendid. Ohutuse sertifitseerimise asutus menetleb sellist taotlust ajakohastamisena ja kui nõutavad tõendid on esitatud, annab ta välja uue ühtse ohutustunnistuse, mille eelmine piirang on kõrvaldatud.

Taotleja, kes soovib tegutseda ELi liikmesriigis ja muus riigis või piirijaamas muus riigis, mis ei ole ELis, peaks kõigepealt ametiga ühendust võtma, et saada nõu, kuidas edasi toimida.

1. LISA

Ühtse ohutustunnistuse taotluse sisu puudutavad suunised

Ühtse ohutustunnistuse taotluse esitamisel või eelneva tegevuse taotlemisel peab taotleja täitma taotlusvormi ühtses kontaktpunktis.

Järgmises tabelis on märkused ühtse ohutustunnistuse taotluse kohta, mis on esitatud rakendumääruse (EL) 2018/763 I lisas. Viitamise ja juhiste lihtsuse huvides kasutatakse selles tabelis sama numeratsiooni nagu rakendumääruse I lisas.

Tabel 1. Ühtse ohutustunnistuse taotlemise märkus

Rakendumääruse (EL) 2018/763 I lisa.	Märkus
1.1-1.3	Taotleja peab alljärgnevate seast valima sobiva taotluse tüübi. ▶ „Uus“ – see valik tuleb teha ühtse ohutustunnistuse esmakordsel taotlemisel või siis, kui eelmine ühtne ohutustunnistus on tühistatud. ▶ „Uuendamine“ – see valik tuleb teha siis, kui eelmine kehtiv (ühtne) ohutustunnistus hakkab aeguma ja selle kehtivusaega on vaja raudteeveotegevuse talitluspidevuse tagamiseks pikendada. ▶ „Ajakohastamine“ – kui tegevuse liik või ulatus muutub oluliselt või kui ohutuse õigusraamistikus on tehtud olulisi muutusi või kui ühtse ohutustunnistuse väljastamise alustingimused muutuvad.
1.2	Kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikega 13 uuendatakse ühtset ohutustunnistust raudteeveo-ettevõtja taotlusel ajavahemike järel, mis ei ületa viit aastat.
1.4	Uuendamise või ajakohastamise taotlemisel tuleb täpsustada või valida eelmise kehtiva (ühtse) ohutustunnistuse (näiteks ühtse ohutustunnistuse või A osa ohutustunnistuse) Euroopa tunnusnumber (tunnusnumbrid) (EIN), millega seondult taotlust ohutustunnistust andvale organile esitatakse. Eelmise ohutustunnistuse Euroopa tunnusnumbrit (tunnusnumbreid) kasutatakse vastava(te) sertifikaadi(te) kehtetuks tunnistamiseks andmebaasis ERADIS. Kahtluse korral soovitakse taotlejal enne taotluse esitamist võtta ühendust ohutustunnistusi väljastava organiga.
2.1-2.2	Reisijateveoteenuste taotlemisel (taotluse osana või tervikuna) tuleb vastavas lahtris märkida, kas tegevus hõlmab või ei hõlma kiirraudteedevõrke: valida võib ainult ühe võimaluse. Valiku 2.1 või 2.2 valimisel osutatud teenused hõlmavad siiski mis tahes muud liiki reisijatevedu (st piirkondlik liin, lähiliin, keskpika vahemaa vedu, kaugliin jne) ning mis tahes muid teenuseid, mis on vajalikud taotletud reisijateveoteenuste osutamiseks (rongide koostamise ja manööverdamise teenus jne). Kiirrongidega veo määratlus viitab direktiivi (EL) 2016/797 I lisale.
2.3-2.4	Kaubaveoteenuste taotlemisel (taotluse osana või tervikuna) tuleb asjakohase lahtri märgistamisega täpsustada, kas toimingud hõlmavad või välistavad ohtlike kaupade vedu: valida võib ainult ühe valiku. Valiku 2.3 või 2.4 valimisel osutatud teenused hõlmavad siiski mis tahes muud liiki kaubavedu, mis ei ole selgelt välja toodud, ning mis tahes muid teenuseid, mis on vajalikud taotletud kaubaveoteenuste osutamiseks (rongide koostamise ja manööverdamise teenus jne). Taotleja peab olema teadlik ka sellest, et „ohtlike kaupade“ valimisel tuleb taotluse osana esitada tõendid ohtlike kaupade raudteeveo eeskirjadele vastavuse kohta.
Ühtse kontaktpunkti vorm	Kas taotleja kavatseb taotluse osana taotleda oma hoolduse eest vastutava üksuse funktsioonide hindamist (üksnes juhul, kui ta kavatseb olla oma veeremiüksuste hoolduse eest vastutav üksus). Kas taotleja kavatseb taotluse osana taotleda oma koolituskeskuste hindamist asjaomase riikliku ohutuasutuse poolt. (Ainult juhul, kui asutusel on oma töötajate koolituskeskus)

Rakendusmääruse (EL) 2018/763 I lisa.	Märkus
2.5	Vastav valikukast tuleb märgistada siis, kui taotleja kavatseb osutada üksnes rongide koostamise ja manööverdamise teenust ilma reisijatevedu või kaubavedu pakkumata. Taotleja peab täpsustama, kas plaanitavad teenused hõlmavad või ei hõlma ohtlike kaupadega vagunite manöövritoid. Seda kasti saab valida ka koos punktis 2.6 sisalduva kastiga, kui taotleja kavatseb tegeleda muud liiki raudteetoimingutega.
2.6	Kui taotleja kavatseb tegeleda muud liiki raudteetoimingutega, peab ta täpsustama, mis need teenused on, näiteks järgmised: ▶ veeremiüksuste eraomandis olevatel manöövriteedel kasutamine, kui see ei ole kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikli 2 lõikega 3 ohutusjuhtimise süsteemi kohaldamisalast välja jäetud; ▶ veeremiüksuste käitusaegne talitluse testimine ja/või veeremiüksuste paikne teimimine; ▶ veeremiüksuste kasutamine taristu hooldustegevuse otstarbel. ▶ Kõiki koolituskeskuseid tunnustatakse komisjoni otsuse 2011/765/EÜ artikli 5 alusel (vt lisateave punktis 13) Sellele väljale saab lisada ka tegevuse liigiga seotud mis tahes riiklikud erinõuded.
3.1	Taotletavatele teenustele viidates tuleb täpsustada kuupäev, mil teenuse osutamist alustada kavatsetakse, või tunnistuse uuendamise või ajakohastamise korral kuupäev, millel tunnistus eeldatavalt jõustub ja eelmise tunnistuse asendab.
3.2	Taotleja peab valima kavandatava tegevuspiirkonna liikmesriigi, sealhulgas kõik liikmesriigid, kus ta kavatseb tegutseda üksnes piirijaamas.
3.3	Taotleja peab määratlema kavandatud tegevuspiirkonna, mis võib hõlmata ühe või enama liikmesriigi kogu raudteevõrgustikku või üksnes kindlat osa sellest. Juhul kui taotleja kavatseb tegutseda vaid raudteevõrgustiku teatavas osas, tuleb tal teha järgmist: kirjeldada kavandatud tegevuspiirkonda punktist A punktini B (näiteks Pariis – Brüssel) või loetleda võrgustikud, kus taotleja tegutseda kavatseb, või tuua selgelt välja kõik liinid (muu hulgas kõik asjakohased ümbersõiduliinid), kus taotleja teenuseid osutada kavatseb. Taotlejad peavad viitama liinidele, kasutades nimetusi/nimesid, mis on määratletud teates „Võrgustiku teadaanne“ (vt direktiivi 2012/34/EL artikkel 3 ja IV lisa). Samuti soovitatakse lisada kasutatavate signaalimissüsteemide liik ja nende geograafiline ulatus. Tähelepanu tuleb pöörata sellele, et kui taotleja otsustab taotleda tunnistust konkreetse tegevuspiirkonna jaoks, on vastava piirkonnaga seotud mis tahes muudatuse korral vajalik ühtse ohutustunnistuse ajakohastamine. Tegevuspiirkonna määratlemise viis on taotleja äriplane otsus. Piirijaamade puhul peab taotleja määratlema tegevuspiirkonna, tavaliselt riigipiiri kuni piirijaamani X.
4.1-4.2	Kui taotleja tegevuspiirkond on piiratud ühe liikmesriigiga, võib ta ohutustunnistust andvaks organiks (või tunnistust väljastavaks asutuseks) valida ameti või riikliku ohutusasutuse. Kui tegevuspiirkond hõlmab rohkem kui ühte liikmesriiki, peab taotleja selleks valima ameti.
5.1	Määratleda tuleb üksnes õiguslik vorm.
5.2	Siin võib välja tuua raudteeveo-ettevõtja akronüümi (valikuline).
5.3-5.7	Kõik taotlejad peavad esitama vajalikud andmed, mis võimaldavad ohutustunnistusi väljastaval organil raudteeveo-ettevõtjaga ühendust võtta. ▶ Telefoninumber peaks vajaduse korral olema raudtee-ettevõtja vahendusjaama number, kui see on asjakohane, ja mitte hindamise protsessi eest vastutava isiku number. ▶ Telefoninumbreid ja faksinumbreid, kui see on asjakohane, peavad sisaldama riigikoodi. ▶ Meiliaadressi all tuleb esitada raudteeveo-ettevõtja üldine e-post. ▶ Raudteeveo-ettevõtja kontaktandmetes tuleb esitada üldaadress ja vältida viiteid konkreetsele isikule, sest vastavad andmed võib sisestada punktides 6.1 kuni 6.6. Veebisaidi (5.7) täpsustamine ei ole kohustuslik.

Rakendusmääruse (EL) 2018/763 I lisa.	Märkus
5.8-5.9	Kui taotlejast raudteeveo-ettevõtjale on liikmesriigi õiguse kohaselt omistatud mitu registrinumbrit, on kontaktpunkti vormis võimalik sisestada nii käibemaksukohustuslasena registreerimise number (5.9) kui ka teine registrinumber (5.8) (näiteks äriregistris registreerimise number).
5.10	Vajaduse korral saab lisada ka muid andmeid lisaks nendele, mida on selgelt nõutud muudel väljadel.
6.1-6.8	Hindamise protsessi jooksul toimub ühtse ohutustunnistuse taotlust esitava raudteeveo-ettevõtja ning ohutustunnistusi väljastava organi ja asjaomase riikliku ohutusasutuse (või asutuste) vaheline suhtlus kontaktisiku vahendusel. Kontaktisik pakub tuge ja abi ning annab teavet ja selgitusi, kui see on vajalik, ning ohutustunnistust andev organ ja asjaomane riiklik ohutusasutus (või asutused) saavad tema poole pöörduda, kui see on asjakohane. Kontaktisik on volitatud esindama taotlevat organisatsiooni. Telefoninumbreid ja faksinumbreid, kui see on asjakohane, peavad sisaldama riigikoodi.
7.1	Vastav dokumenteeritud teave tuleb esitada ühtse ohutustunnistuse taotlemisel. Kui taotlus esitatakse ühtse ohutustunnistuse uuendamiseks või ajakohastamiseks, tuleb eelmises taotluses esitatud teabes sisse viidud muudatused erinevates dokumentides asjakohasel viisil selgelt märgistada. Ohutusjuhtimise süsteemi kokkuvõte on mõeldud dokumendina, mis annab ülevaate raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi peamistest elementidest ja toob need esile. See peab sisaldama täpsustusi ja lisateavet, mis tõendab, et ohutusjuhtimise süsteem vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2018/763 II lisas sätestatud hindamiskriteeriumidele, lisades vajaduse korral ristviiteid üksikasjalikumatele dokumentidele. Nõutavad on selged viited vastavatele protsessidele ja dokumentidele, kus on kehtestatud ning rakendatud koostalitluse tehniliste kirjeldused. Töö dubleerimise vältimiseks ja teabe hulga vähendamiseks tuleks esitada üksnes kokkuvõtlik dokumentatsioon, vastavalt aspektidele, mis on vastavuses koostalitluse tehniliste kirjelduste ja muude liidu kohaldatavate õigusaktidega.
7.2	Tabel, milles kaardistatakse raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi põhielemendid komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/763 II lisas sätestatud hindamiskriteeriumidele ning esitatakse tõendid selle kohta, et ohutusjuhtimise süsteemi üldsätted vastavad direktiivi (EL) 2016/798 artikli 9 nõuetele. Samuti tuleb osutada, kus on ohutusjuhtimise süsteemi käsitlevas dokumentatsioonis täidetud käitamise ja liikluskorralduse allsüsteemi puudutava kohaldatava talitlusliku koostalitluse tehnilise kirjelduse nõuded.
8.1	Taotleja peab esitama dokumentatsiooni taotletava tunnistuse alusel kavandatult pakutavatele teenustele kohalduvate teatatud siseriiklike eeskirjade kohta. Taotlusvormile tuleb eraldiseisvate manustena lisada konkreetsed dokumendid, mis puudutavad raudteeveotegevust kõigi nende liikmesriikide võrgustikus (või selle osas), kus taotleja kavatseb tegutseda. Seejuures tuleb järgida asjaomase liikmesriigi riikliku ohutusasutuse sätestatud keelepoliitikat.
8.2	Esitada tuleb raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi konkreetseid elemente kaardistav tabel, mis annab ülevaate asjakohastes teatatud siseriiklikes eeskirjades kehtestatud nõuetele vastavusest, ning tõendusmaterjalid konkreetsete ohutusjuhtimise süsteemi sätete kooskõlast teatatud siseriiklikes eeskirjades täpsustatud kohaldatavate nõuetega.
9.1	Täpsustada tuleb pärast eelmist hindamist järelevalvetegevuse käigus tuvastatud mis tahes olulise mittevastavuse ja mis tahes muude probleemide kõrvaldamiseks raudteeveo-ettevõtja koostatud tegevuskava (või kavade) praegune staatus.
9.2	Määratlada tuleb pärast eelmisel hindamisel tuvastatud allesjäänud küsimuste kõrvaldamiseks raudteeveo-ettevõtja koostatud tegevuskava (või kavade) praegune staatus.

2. LISA

Riiklike ohutusasutuste taotluse esitamise juhendis käsitletud küsimuste loetelu

Riiklike ohutusasutusi kutsutakse üles käsitlema oma taotluse esitamise juhendites järgmisi riiklike nõuetega seotud küsimusi kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõike 3 punktiga b.

1. *Direktiivi (EL) 2016/798 rakendamise riiklike meetmete ulatus – riiklik ohutusasutus tuvastab kõik oma liikmesriigis kohaldatavad võimalikud erandid kooskõlas direktiivi artikli 2 lõikega 3. Täpsustada konkreetsed riiklikud nõuded seoses toimingu liigiga (või liikidega), mille jaoks on vaja ühtset ohutustunnistust.*
2. *Keelepoliitika – nimetada taotlustoimikus kasutatav keel, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud riiklik ohutusasutus, ning taotlustoimiku riiklikus osas kasutatav keel, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud amet.*
3. *Teabevahetuskord – kirjeldada, mis teavet ja kuidas riiklik ohutusasutus kavatseb vahetada taotlejaga, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud riiklik ohutusasutus.*
4. *Tasud ja lõivud – kirjeldada tasude ja lõivude mudelit, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud riiklik ohutusasutus, ning riikliku ohutusasutuse tunnitasu riikliku osa hindamisel, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud amet.*
5. *Piiriüleste lepingute või mis tahes muu kohaldatava korra kirjeldus ja nendega hõlmatud piirijaamade identifitseerimine. Samuti on mõistlik esitada naaberliikmesriikide kontaktandmed või veebisait, et võimalikud taotlejad saaksid leida asjakohast teavet (kui see on asjakohane).*
6. *Teatatud siseriiklikes eeskirjades sätestatud nõuete kirjeldus ja selgitus ning kohaldatavad siseriiklikud haldusmenetlused. Selgitada tuleks ka kohaldatavaid riiklike menetluseeskirju, sest see võib olla näiteks seotud erikorraga, või põhjendada, kuidas riiklikud sertifitseerimiskavad võivad olla tõendiks, et taotleja on võimeline täitma teatatud riiklike eeskirjade nõudeid. Lisaks annab riiklik ohutusasutus taotlejale juhised selle kohta, kuidas kaardistada tema tõendid riiklike nõuetega. Seda kaardistamist saab teha järgmiselt:*
 - *veebivorm, millele riiklik ohutusasutus on nõuded ühtses kontaktpunktis eelregistreerinud. See on eelistatud variant;*
 - *ühtses kontaktpunktis kättesaadav veebivorm, kus taotleja registreerib ise asjakohased riiklikud nõuded, nagu riiklik ohutusasutus on seda kirjeldanud oma riiklikus taotluste esitamise juhendis, või*
 - *riikliku ohutusasutuse poolt oma riiklikus taotluste esitamise juhendis esitatud vorm. Sellisel juhul laadib taotleja selle dokumendi üles ühtsesse kontaktpunkti.*

7. Kindlustuse miinimumnõuded (kui asjakohane), näiteks vajadus saata kindlustuse või kohustuste rahalise tagatise koopia.
8. Riiklik apellatsioonikord, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud riiklik ohutusasutus.
9. Kohtuliku kontrolli riiklikud sätted, kui ohutustunnistusi väljastavaks organiks on valitud riiklik ohutusasutus.
10. Piirijaama korraldus selle liikmesriigi jaoks, kellele juhend on mõeldud, ning kontaktandmed ja nõuanded naaberliikmesriikidele.

3. LISA

Tegevuskava vorm

Ühtse ohutustunnistuse tegevuskava, mis on seotud küsimustega, mis vajavad järelevalvet kooskõlas järelevalve ühise ohutusmeetodi määrusega EL 1078/2012

Nr	Küsimus(ed)	Meetme(te) kirjeldus	Seos riskihindamisega	Rakendamise eest vastutab	Kaasatud	Seire: Täitmine	Seire: Efektiivsus	Olemasolu korral... ERA soovitatud vahe-eesmärgid	Järelevalve staatus
0	Tehke link või kopeeri ühtses kontaktpunktis oleva allesjäänud küsimuse number, pealkiri ja sisu.	Kirjeldus selle kohta, miks, mida ja kuidas meedet (meetmeid) võetakse, sealhulgas vastavad tulemused (võib olla eraldi rida)	Kui see on asjakohane, tuleks riskikontrollimeetmeid või parandusmeetmeid selgitada või siduda selle meetmega	Rakendamise eest vastutava isiku nimi	Loetlege kaasatud töötajad või sidusrühmad enne meetme rakendamist, selle ajal või pärast seda	Kuupäevad (pp. kk.aaaa) (või sammud koos kuupäevadega) meetme teostamise kohta	Kuidas nähakse, hinnatakse või mõõdetakse, et meetmega saavutatakse eesmärk, milleks see loodi (seotud määruse 2018/762 kohase ohutusjuhtimissüsteemi nõuetele vastavate ühiste ohutusmeetodite juhendi artikli 6.1.1 punktiga d)		Täidetakse, kui esitatakse ajakohastamistootlus, kui riiklik ohutusasutus on teostanud järelevalvet meetme üle – kui jah, siis millise ja millise tulemusega. Kui selle teema üle järelevalvet ei teostata, siis järelevalve puudub.
1									
...									

4. LISA

Juhised ohutustunnistusi väljastavale organile ühtse kontaktpunkti andmeväljade täitmise kohta ühtse ohutustunnistuse koostamise eesmärgil

Kui ühtne ohutustunnistus otsustatakse väljastada, peab ohutustunnistusi väljastav organ täitma ühtses kontaktpunktis asjakohased andmeväljad. Alljärgnevas tabelis esitatakse vastavad juhised, kasutades sama numeratsiooni nagu ühtses kontaktpunktis.

Tabel 3. Juhised ohutustunnistusi väljastavale organile ühtse kontaktpunkti andmeväljade läbivaatamise ja vajaduse korral ajakohastamise kohta ühtse ohutustunnistuse koostamise eesmärgil

Andmevälja nimi	Märkus
1. Tunnistuse teave:	
Euroopa tunnusnumber:	Euroopa tunnusnumber (EIN) luuakse automaatselt.
Tunnistuse liik	Uus, uuendamine või ajakohastamine: selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt asjakohases taotlusvormis esitatud teabe põhjal ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.
Eelmine tunnistus:	Seda ei täida ühtne kontaktpunkt automaatselt asjakohases taotlusvormis esitatud teabe põhjal ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta. Ohutustunnistusi väljastavat organit kutsutakse üles kontrollima, et see teave on täpne. Pange tähele, et see teave on täitmata, välja arvatud juhul, kui ühtse ohutustunnistuse koostanud isik teeb sellel väljal topeltklõpsu.
Kehtivusaeg:	Kehtivusaja määrab ohutustunnistusi väljastav organ. Kehtivuse alguskuupäev ei vasta ilmtingimata ühtse ohutustunnistuse väljastamise otsuse kuupäevale, kuid on kooskõlas käitamise algusega, kui seda nõuab taotleja, või eelmise tunnistuse aegumistähtaegadega. Ühtne kontaktpunkt arvutab automaatselt 5 aastat, kasutades sisestatud kehtivuse alguskuupäeva. Ohutustunnistusi väljastav organ võib seda ajakohastada.
2. Raudteeveo-ettevõtja:	
2.1. Ärinimi	Raudteeveo-ettevõtja identifitseeritakse tema juriidilise nime alusel. Selle välja täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt asjakohases taotlusvormis esitatud teabe põhjal ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.
2.2. Riiklik registreerimisnumber	Selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt asjakohases taotlusvormis esitatud teabe põhjal ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.
2.3. Käibemaksukohustuslasena registreerimise number	Selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt asjakohases taotlusvormis esitatud teabe põhjal ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.
3. Ohutustunnistusi väljastav organ:	
3.1. Organisatsioon	Selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta. Ameti väljastatud taotluste korral on see tekst Euroopa Liidu Raudteeamet.
3.2. Liikmesriik	Selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.

Andmevälja nimi	Märkus
4. Tunnistuse sisu:	
4.1. Käitamistoimingu liik:	Selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.
4.2. Tegevuspiirkond	Selle täidab ühtne kontaktpunkt automaatselt ja ohutustunnistusi väljastav organ võib seda muuta.
4.3. Kasutamispääs ja -tingimused:	Ühtne kontaktpunkt laseb ohutustunnistusi väljastaval organil kehtestada siin võimalikud kasutuspiirangud või -tingimused, milles on hindamise käigus kokku lepitud.
4.4. Kohaldatavad riiklikud õigusaktid:	Ohutuse hindamises osalevaid asutusi kutsutakse kohaldatavate riiklike õigusaktide kindlakstegemisel üles tuvastama oma liikmesriikides kehtivad konkreetsed erandid direktiivi (EL) 2016/798 kohaldamisest, mis on asjakohased toimingute liigi ja ulatuse seisukohast. Kui on vaja välja tuua rohkem üksikasju, võib need esitada ühtse ohutustunnistuse väljal 4.6 „Lisateave“.
4.5. Lisateave	Asutused võivad kasutada seda andmevälja asutustele asjakohase muu teabe sisestamiseks vastavalt riiklikele õigusaktidele (vt punkt 4.5), näiteks täiendavad toiminguliigid, raudteeveo-ettevõtja roll hoolduse eest vastutava üksusena või raudteeveo-ettevõtja akrediteeritud või tunnustatud koolituskeskuse roll.
5. Väljastamise kuupäev ja allkiri:	Ühtne kontaktpunkt määrab dokumendi allkirjastamisel kuupäeva automaatselt.

Liide

Riiklikes eeskirjades sätestatud nõuete tabeli näidis

Täidab riiklik ohutusasutus		Täidab ühtse ohutustunnistuse taotleja	
Viide (Viide kohaldatavale teatatud riiklikule ohutuseeskirjale)	Nõuded Kohaldatavas teatatud riiklikus ohutuseeskirjas sätestatud nõude pealkiri	Dokumentaalsed tõendid (Dokumendi viide/version/kuupäev/peatükk/jaotis jms)	Kirjeldus (Dokumendi lühikirjeldus)

European Union Agency for Railways

120 rue Marc Lefrancq
BP 20392
FR-59307 Valenciennes Cedex
Tel. +33 (0)327 09 65 00

era.europa.eu
Twitter @ERA_railways

Guidance for Safety certification:

- ▶ Application Guide for the Granting of Single Safety Certificates
- ▶ Supervision guide
- ▶ Management maturity model
- ▶ Enforcement management model
- ▶ Coordination between national safety authorities – A common approach to supervision
- ▶ Competence management framework for authorities